

Начало > Съдебни процедури > Граждански дела > Срокове в процеса

Срокове в процеса

Когато участвате в граждански спор и смятате, че може да се наложи да заведете дело, трябва да имате предвид, че има определен срок за предприемането на съдебни действия.

Всички съвременни правни системи, включително тези на 28-те държави членки, предвиждат ограничения във времето за подаването на граждански искове. Законите, с които се уреждат преклузивните или давностните срокове, се различават значително по отношение на продължителността на сроковете, началния момент, от който започва да тече срокът, и действието или събитието, което спира или прекъсва срока. Приложимият към иска закон също урежда сроковете във връзка с иска.

Моля, изберете знаме, за да получите подробна информация за съответната страна.

Последна актуализация: 18/01/2019

Тази страница се поддържа от Европейската комисия. Информацията на тази страница не отразява задължително официалната позиция на Европейската комисия. Комисията не поема никаква отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. За да се запознаете с правилата относно авторското право за страниците на ЕС, моля прочетете правната информация.

Срокове на процедура - България

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

A/ Правото на защита по съдебен ред на субективните материални права е обусловено от установените в закона давностни и преклузивни срокове.

Погасителната давност е срок на бездействие на носителя на едно субективно право, с изтичането на който се погасява възможността му да търси защита на това право по съдебен ред. Изтичането на давността погасява не самото материално право, а свързаните с него право на иск и право на принудително изпълнение. Давността не се прилага служебно, а само по възражение на длъжника пред компетентния съд или съдебен изпълнител.

Правилата за продължителността, спирането и прекъсването на давностните срокове са установени в Закона за задълженията и договорите /ЗЗД/. Установен е общ петгодишен давностен срок за всички искове, за които няма специални срокове. /чл.110 от ЗЗД/

Тригодишен давностен срок е установен за три групи искове / чл.111 от ЗЗД/:

вземания за трудово възнаграждение, за които не е предвидена друга давност

вземания за обезщетение и неустойки от неизпълнен договор

вземания за наем, лихви и други периодични плащания

Тригодишен давностен срок е установен и за правото да се иска унищожаване по съдебен ред на договори, сключени при грешка, измама, заплашване, както и договори, сключени от недееспособни или от техни представители без спазване на изискванията за това.

Едногодишен давностен срок е установен за правото да се иска по съдебен ред унищожаване на договор, сключен при крайна нужда или при явно неизгодни условия /чл.33 от ЗЗД/

Шестмесечен давностен срок е предвиден за исковете за недостатъци при продажба на движима вещ или за недостатъци на изпълнената работа по договор за изработка, с изключение на строителни работи, при които искът се погасява в общия петгодишен срок /чл.265 от ЗЗД/

Давностният срок започва да тече от момента, в който се поражда правото на иск, а това зависи от характера на засегнатото материално право.

Това може да е моментът, в който договорното задължение е станало изискуемо, или моментът на извършване на нарушението или моментът на откриване на дееца при непозволеното увреждане, или моментът на предаване на вещта при иск за недостатъци и т.н.

Давностният срок не може да се скъсява и удължава по съгласие на страните.

Давностният срок може да бъде спиран и прекъсван.

Давностният срок спира да тече в хипотезите, изчерпателно предвидени в чл.115 от ЗЗД:

между деца и родители, докато последните упражняват родителски права;

между намиращи се под настойничество или попечителство и техните настойници или попечители, докато трае настойничеството или попечителството;

между съпрузи;

за вземания на лица, чието имущество по закон или по разпореждане на съда е под управление, срещу управителя, докато трае управлението;

за вземания за обезщетение на юридически лица срещу управителите им, докато последните са на служба;

за вземания на ненавършили пълнолетие и поставени под запрещение лица, за времето, през което нямат законен представител или попечител и 6 месеца след назначаването на такъв или след прекратяването на недееспособността;

докато трае съдебният процес относно вземането.

В тези случаи страната е временно лишена по силата на закона от възможността да упражни правото си на иск. Изтеклият до спирането давностен срок запазва своето действие и след отпадането на обстоятелството, предизвикало спирането, продължава да тече.

Давностният срок се прекъсва в следните случаи:

с признаването на вземането от длъжника

с предявяване на иск или възражение, или на искане за започване на помирително производство, но ако искът или възражението не бъдат уважени, давността не се смята за прекъсната

с предявяване на вземане в производството по несъстоятелност

с предприемане на действия за принудително изпълнение

В тези случаи срокът, изтекъл от възникването на правото на иск до прекъсването на давността изгубва своето правно значение и започва да тече нов давностен срок. Когато прекъсването е извършено с иск или възражение, законът установява и една друга важна последица - новият давностен срок, който започва да тече след прекъсването, е винаги пет години.

Преклузивни срокове са тези срокове, с изтичането на които се изгубва самото материално право. Тези срокове започват да текат от момента на възникване на субективното право, а не от момента на възникване на правото на иск.

Преклузивните срокове не могат да бъдат спирани или прекъсвани като давностните.

Те се прилагат служебно от съда или от съдебния изпълнител и без да е направено възражение от страна на длъжника.

Такива срокове са : тримесечният срок, в който заложникът или ипотечният кредитор може да се противопостави ако плащането на застрахователно обезщетение е направено на собственика на вещта, вместо на него; двумесечният срок, в който съсобственик може да предяви иск за изкупуване на съсобствена вещ, ако другият съсобственик е продал своята идеална част на трето лице; едногодишният срок за предявяване на иск за отмяна на дарение и други.

Б/ Сроковете за извършване на определени процесуални действия от страните и съда в исковото производство, както и в изпълнителното производство, са установени от Гражданския процесуален кодекс /ГПК/. Сроковете за извършване на процесуалните действия в производството по несъстоятелност са установени от Търговския закон /ТЗ/.

По отношение на страните пропускането на срока има за последица погасяване на правото да се извърши съответното процесуално действие. Неспазването на срока от съда не съставлява пречка процесуалното действие да се извърши в по-късен момент, тъй като то винаги е дължимо.

Сроковете за извършване на процесуалните действия от страните биват такива, които са определени от закона и които се определят от съда.

Между определените от закона /законни/ срокове са

срокът за отстраняване на нередовностите на исковата молба / едноседмичен срок от съобщението до страната - 129 ал.2 от ГПК/

срокът за отговор на исковата молба от страна на ответника, за посочване на доказателства, за оспорване на истинността на доказателствата към исковата молба, за предявяване на насрещен иск, за привличане на трети лица - помагачи от ответника и предявяване на искове срещу тях и за възражение срещу определения от съда ред за разглеждане на производството. Той започва да тече от получаване на преписа от исковата молба от ответника и бива едномесечен или двуседмичен в зависимост от това дали производството е по общия ред или по реда на особените иски производства/чл.131, чл.133, чл.367 от ГПК/

срокът за предявяване на допълнителна искова молба от ищеца в производството по търговски спорове - двуседмичен срок от получаване на отговора на ответника /чл.372 от ГПК/

срокът за отговор на допълнителната искова молба от страна на ответника в производството по търговски спорове - двуседмичен срок от получаване на допълнителната искова молба /чл.373 от ГПК/

срокът за въззивно обжалване на постановените от съда решения - двуседмичен срок от връчването на решението на страната / чл.259 от ГПК/

срокът за подаване на отговор на въззивната жалба от противната страна и за подаване на насрещна въззивна жалба - двуседмичен срок от получаване на препис от въззивната жалба / чл.263 от ГПК/

срокът за касационно обжалване на постановените от съда решения - едномесечен срок от връчването на решението на страната / чл.283 от ГПК/

срокът за обжалване на постановените от съда определения - едноседмичен от съобщаването им на страната, а ако са постановени в съдебно заседание, в което страната е присъствала, срокът тече от деня на заседанието /чл.275 от ГПК/

срокът за подаване на молба за отмяна на влязло в сила решение - тримесечен от настъпването на основанията за отмяна /чл.305 от ГПК/

срокът, в който страната може да поиска отвод на съдията - първото заседание след възникването или научаването на основанията за отвод / чл. 23 от ГПК/

срокът, в който страната може да направи възражение за липса на родова подсъдност - до приключване на производството пред втората инстанция /чл.119 от ГПК/

срокът, в който страната може да направи възражение за липса на местна подсъдност по местонахождението на недвижимия имот - до приключване на съдебното дирене пред първата инстанция /чл.119 от ГПК/, а във всички други случаи на нарушение на правилата за местна подсъдност възражение може да се прави само от ответника в срока за отговор на исковата молба / чл.119 от ГПК/

срокът, в който ищецът може да оттегли исковата молба без съгласието на ответника - до приключване на първото съдебно заседание / чл.232 от ГПК/

срокът, в който страната може да предяви инцидентен установителен иск - в първото заседание за ищеца и в срока за отговор на исковата молба от ответника / чл.212 от ГПК/

срокът за оспорване истинността на документ - най-късно с отговора на съдопроизводственото действие, с което е представен, а ако е представен с исковата молба, ответникът следва да го оспори с писмения си отговор / чл.193 от ГПК/

срокът за подаване на възражение срещу заповед за изпълнение - двуседмичен срок от връчването на заповедта /чл.414 от ГПК/

срокът за обжалване на отказ за издаване на заповед за изпълнение - едноседмичен от съобщението до молителя / чл.413 от ГПК /

срокът за обжалване на разпореждането за издаване на изпълнителен лист -двуседмичен, който за молителя тече от връчването на разпореждането, а за длъжника - от връчването на поканата за доброволно изпълнение / чл.407 от ГПК/

срок за доброволно изпълнение от длъжника в изпълнителното производство - двуседмичен от връчването на поканата от съдебния изпълнител /чл.428 от ГПК/

срокът за обжалване на действията на съдебния - изпълнител - едноседмичен срок от извършване на действието, ако страната е присъствала при извършването му или ако е била редовно призована, а в останалите случаи - от деня на съобщението / чл.436 от ГПК/

срокът за предявяване на вземания в производството по несъстоятелност - до един месец, съответно до три месеца от вписване в търговския регистър на решението за откриване на производството по несъстоятелност / чл.685 и чл.688 от ТЗ/

срокът за предлагане на оздравителен план - до един месец от датата на обявяване в търговския регистър на определенията на съда за одобряване списъка на приетите вземания / чл.696 от ТЗ/

срокът за предявяване на възражения срещу списъка на приетите вземания - седмодневен от обявяването на списъка в търговския регистър / чл. 690 от ТЗ/

срокът за предявяване на възражения срещу изготвената от синдика сметка за разпределение - четиринадесетдневен от обявяването на сметката в търговския регистър / чл. 727 от ТЗ/

други

Между сроковете, чиято продължителност се определя от съда са:

срокът за събиране на доказателства / чл.157 от ГПК/

срокът за внасяне на разноски за събирането на доказателства /призоваване на свидетели, за внасяне на възнаграждение за вещи лица и други - чл.160 от ГПК/

срокът за отстраняване на нередовностите на извършено от страната процесуално действие / чл.101 от ГПК/

други

Сроковете също се делят два вида и в зависимост от това дали могат да бъдат продължавани от съда или тази възможност е изключена.

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

Официални празници са:

1 януари - Нова година;

3 март - Ден на Освобождението на България - национален празник;

1 май - Ден на труда и на международната работническа солидарност;

6 май - Гергьовден, Ден на храбростта и Българската армия;

24 май - Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост;

6 септември - Ден на Съединението;

22 септември - Ден на Независимостта на България;

1 ноември - Ден на народните будители - непристъвен за всички учебни заведения;

24 декември - Бъдни вечер, 25 и 26 декември - Рождество Христово;

Велики петък, Велика събота и Великден - два дни (неделя и понеделник), които в съответната година са определени за празнуването му.

Министерският съвет може да обявява и други дни еднократно за официални празници, дни за честване на определени професии, както и да размества почивните дни през годината.

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

Общите правила относно сроковете за извършване на процесуални действия от страните и съда в исковото производство, както и в изпълнителното производство, са установени в Гражданския процесуален кодекс от 2007г. /ГПК/. Подробна информация относно общите правила, установени в Глава седма на ГПК „Срокове и възстановяване на срокове“, е изложена в отговорите на въпроси 4, 5 и 6.

Общите правила относно давностните срокове са установени в чл.110 и следващите от Закона за задълженията и договорите. Подробна информация за тях е посочена в отговора на въпрос 1.

Общите правила относно сроковете за изпълнение на задължения, произтичащи от облигационни отношения, са установени в чл .69 до чл.72 от Закона за задълженията и договорите.

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

Началният момент, от който започва да тече срокът за извършване на определено процесуално действие е обикновено денят, в който страната бъде уведомена, че следва да извърши това действие или съответно бъде уведомена за постановяването на акт на съда, срещу който може да подаде жалба.

срокът за отстраняване нередовностите на исковата молба тече от деня, в който на страната бъдат съобщени указанията на съда.

срокът за писмен отговор на исковата молба тече за ответника от получаване на препис от исковата молба и доказателствата към него, като в съобщението, с което съдът изпраща преписите на ответника, той му указва срока за подаване на отговор и последиците от неподаването на такъв. срокът за обжалване на решението тече от връчването му на страната.

срокът за обжалване на решение, постановено по дело, разгледано по реда на „Бързото производство“ /част Трета, Глава 25 от Гражданския процесуален кодекс/ тече от деня, в който съдът е посочил, че ще обяви решението си.

срокът за обжалване на определеното тече от съобщението му на страната, а ако е постановено в съдебно заседание, в което страната е присъствала, тече от деня на заседанието.

жалбата срещу действията на съдебния изпълнител се подава в едноседмичен срок от извършване на действието, ако страната е присъствала при извършването му или ако е била редовно призована, а в останалите случаи - от деня на съобщението.

сроковете в производството по несъстоятелност текат от обявяването на съответното действие на синдика /например съставяне на списъка на кредиторите с приети вземания/ или на акт на съда в Търговския регистър.

Има и срокове, които започват да текат от момента на образуване на исковото производство, като законът установява само крайния момент за тяхното извършване.

Например:

ищецът може да измени основанието или петитума на своя иск или да оттегли иска без съгласието на ответника до приключване на първото по делото заседание,

всеки от наследниците в делбеното производство може в срок до първото заседание да поиска с писмена молба да бъдат включени допълнителни имоти като предмет на делбата и т.н.

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Срокът тече от момента на уведомяване на страната. Моментът, в който съобщението до страната се счита връчено редовно, се определя по различен начин, в зависимост от начина на уведомяването. В Глава VI „Съобщения и призовки“ от ГПК са установени правилата относно начина на връчване на съобщения и призовки за страните, както и относно момента, в който съобщенията се считат връчени редовно.

Когато съобщението се връчва лично на адресата или на негов представител, съответно на друго лице, което живее или работи на адреса, в призовката се отбелязва датата, на която съобщението е било получено от лицето, независимо дали е връчено чрез служител на съда или пощенски служител. От тази дата започват да текат сроковете за извършване на съответното процесуално действие.

Съобщенията могат да се връчват и на посочен от страната електронен адрес. Те се смятат връчени с постъпването им в посочената информационна система.

При наличието на определените от закона предпоставки /например когато страната е променила адреса, който е посочила по делото, без да уведоми съда за това/ съдът може да разпореди връчването да стане чрез прилагане на съобщението по делото и тогава срокът започва да тече от датата на прилагането.

Когато ответникът не може да бъде намерен на постоянния му адрес и не се намери лице, което е съгласно да получи съобщението, връчителят залепва уведомление на вратата или на пощенската кутия, в което посочва, че книгата са оставени в канцеларията на съда и могат да бъдат получени в двуседмичен срок от залепване на уведомлението. В този случай ако ответникът не се яви да ги получи, съобщението и книгата към него се смятат връчени с изтичането на срока за получаването им.

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Срокът се изчислява по години, месеци, седмици и дни. Срокът, който се брои на дни, се изчислява от деня, следващ този, от който започва да тече срокът и изтича в края на последния ден. Например, ако на страната бъдат дадени указания да отстрани нередовностите на определено действие в седмодневен срок и съобщение за това й бъде връчено на 1 - ви юни , това е денят от който започва да тече срокът, но броенето започва от следващия календарен ден 2 -ри юни и срокът ще изтече на 8- ми юни.

7 Когато срокът се брои в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Сроковете се изчисляват в календарни дни.

8 А когато този срок се брои в седмици, месеци или години?

Срокът, който се брои на седмици, изтича в съответния ден на последната седмица. Например ако на страната бъдат дадени указания да отстрани нередовностите на исквата молба в едноседмичен срок и съобщение за това ѝ бъде връчено в петък, това е денят, от който започва да тече срокът, като срокът ще изтече в петък на следващата седмица.

Срокът, който се брои на месеци, изтича на съответното число на последния месец, а ако последният месец няма съответно число, срокът изтича в последния му ден.

Срокът, който се брои на години, изтича в съответния ден на последната година, а ако месецът в последната година няма съответно число, срокът изтича в последния му ден.

9 Кога изтича срокът, ако се брои в седмици, месеци или години?

Виж отговора на въпрос номер 8.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Когато последният ден от срока е неприсъствен, срокът винаги изтича в първия следващ присъствен ден.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Не могат да бъдат продължавани от съда само сроковете за обжалване на решения и определения и за подаване на молба за отмяна на влязло в сила решение, както и срокът за подаване на възражение срещу издадена заповед за изпълнение.

Всички останали законни и определени от съда срокове могат да бъдат продължавани от съда по молба на заинтересованата страна, подадена преди изтичането на срока, при наличието на уважителни причини /чл.63 от ГПК/. Новоопределеният срок не може да бъде по-кратък от първоначалния. Продължаването на срока тече от изтичането на първоначалния.

12 Какви са сроковете за обжалване?

Гражданският процесуален кодекс установява общите правила за обжалване на решенията и определенията по всички видове граждански и търговски дела, като предвижда:

двуседмичен срок за въззивно обжалване на постановените от съда решения, считано от връчването на решението на страната
едномесечен срок за касационно обжалване на постановените от съда решения, считано от връчването на решението на страната
едноседмичен срок за обжалване на постановените от съда определения, считано от съобщаването им на страната, а ако са постановени в съдебно заседание, в което страната е присъствала, считано от деня на заседанието

Изключенията от тези общи правила са изчерпателно установени в закона и произтичат от специфичните особености на съответните производства. Такива изключения са предвидени за:

решенията за откриване на производство по несъстоятелност, които подлежат на обжалване в седмодневен срок от вписването им в търговския регистър,

за решенията, с които се отхвърля молбата за откриване на производство по несъстоятелност, които подлежат на обжалване в седмодневен срок от датата на съобщението по реда на Гражданския процесуален кодекс;

решението в делбеното производство, което съдът постановява по претенциите на съделителите за сметки, решението за изнасяне на неподелям имот на публична продажба, решението за възлагане на неподелям имот на един от съделителите и решението за обявяване на окончателния разделителен протокол, подлежат на обжалване с обща жалба в срока за обжалване на най-късното решение
неприсъственото решение не подлежи на обжалване, но в едномесечен от връчването му страната, срещу която е постановено, може да поиска от въззивния съд неговата отмяна, ако е била лишена от възможността да участва в делото
решението, с което се допуска развод по взаимно съгласие, не подлежи на обжалване,
за други случаи на обжалване, изрично предвидени в закона.

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

Не е предвидена възможност съдът да скъсява определени от него или от закона срокове, а само да продължава сроковете по молба на страните. Не могат да бъдат продължавани от съда само сроковете за обжалване на решения и определения и за подаване на молба за отмяна на влязло в сила решение, както и срокът за подаване на възражение срещу издадена заповед за изпълнение.

Няма пречка обаче съдът да промени по свой почин или по молба на някоя от страните датата на съдебното заседание, като го насрочи за по-ранна или по-късна дата, когато важни обстоятелства налагат това. В тези случаи обаче съдът следва да съобщи на страните за новата дата, като връчването на съобщението следва да бъде извършено най-късно една седмица до датата на заседанието.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Процесуалните норми на ГПК, включително и тези относно продължаването на срока, се прилагат за всички участници в производството, независимо от тяхното местопребиване.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Общото правило е, че процесуалните действия, извършени след като са изтекли установените срокове, не се вземат предвид от съда. Като продължение на това правило ГПК предвижда изрично, че ако недостатъците на исквата молба не бъдат отстранени в срок, същата се връща; ако жалбата, молбата за отмяна или възражението срещу издадена заповед за изпълнение са подадени след изтичането на срока, те се връщат като просрочени, ако страната не представи в определените срокове доказателствата, с които разполага, те няма да бъдат приети по делото, освен ако пропусъкът се дължи на особени непредвидени обстоятелства

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Страната, която е пропуснала установения от закона или определения от съда срок, може да поиска неговото възстановяване, ако докаже, че пропускането се дължи на особени непредвидени обстоятелства, които не е могла да преодолее. Не се допуска възстановяване, ако е било възможно продължаване на срока за извършването на процесуалното действие.

Молбата за възстановяване на срока се подава в едноседмичен срок от съобщението за пропускането му, като в нея се посочват всички обстоятелства, които я обосновават и всички доказателства за основателността ѝ. Молбата се подава пред съда, пред който е следвало да бъде извършено съответното процесуално действие. Едновременно с молбата за възстановяване на срока се подават онези книги, за подаването на които се иска възстановяване на срок, а ако срокът е за внасяне на суми за разноски, съдът определя нов срок за внасянето им.

Последна актуализация: 28/03/2017

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не

са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Срокове на процедура - Чешка република

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

Найобщо сроковете, които са от значение в гражданското производство, са процесуални или материалноправни.

Съществуват два вида процесуални срокове: законоустановени и съдебни.

Законоустановените срокове са определени от закона. Неспазването на законоустановен процесуален срок винаги води до някаква процесуална последица (например загуба на възможността за извършване на определено действие, налагане на дисциплинарна глоба). Неспазването на законоустановен срок може да бъде оправдано (вж. член 58 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс (*zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů*), с измененията към него), ако страната или законният ѝ представител е пропуснал срока по уважителна причина, в резултат на която не е бил(а) в състояние да извърши действие, което е имал(а) право да извърши. Молбата в тази връзка трябва да се подаде в срок от 15 дни от датата, на която пречката е престанала да съществува, и същевременно трябва да се извърши пропуснатото действие. По искане на съответната страна съдът може да приеме, че молбата има суспензивно действие, за да се оправдае пропускането на крайния срок. Ако срокът за извършването на дадено действие не е определен пряко от закона, той се определя от председателя на съдебния състав (или от съдията, който разглежда еднолично делото). Председателят на съдебния състав (или едноличният съдия) може да определя срокове не само в случаите, предвидени от закона, но и в случаите, когато това е необходимо за осигуряване на процесуалната ефективност и цялата необходима експедитивност на производството. Съдът може да удължи съдебен срок в зависимост от конкретните обстоятелства (вж. член 55 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него). В такива случаи не се допускат оправдания за пропускането на срок. Сроковете, определени във връзка с работата на съда, например за постановяване на решение, не са процесуални срокове: това са административни срокове.

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

Ден на възобновяване на независимата чешка държава, Нова година: 1 януари

Велики понеделник: датата се мени, но обикновено празникът е в края на март или началото на април.

Ден на труда: 1 май

Ден на победата: 8 май

Ден на славянските учители Кирил и Методий: 5 юли

Ден във възпоменание на Ян Хус: 6 юли

Ден на чешката държавност: 28 септември

Ден на създаването на независима чехословашка държава: 28 октомври

Ден на борбата за свобода и демокрация: 17 ноември

Бъдни вечер: 24 декември

Коледа: 25 декември

Денят след Коледа: 26 декември

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

Нормативната уредба за изчисляване на сроковете се съдържа в членове 55—58 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него.

Срок, определен в дни, започва да тече от деня, следващ факта, който е определящ за започването му.

Половин месец означава петнадесет дни.

Срок, определен в седмици, месеци или години, изтича в деня, чието наименование или номер съответства на деня, в който е настъпило събитието, от което започва този срок. Ако в последния месец няма такъв ден, краят на срока е в последния ден на този месец.

Ако срокът изтича в събота, неделя или на официален празник, за последен ден на срока се счита следващият работен ден.

Срокове, определени в часове, изтичат след изтичането на часа, чието наименование съответства на часа, в който е настъпило събитието, от чието настъпване е започнал да тече срокът.

Процесуалният срок е спазен, ако в последния ден от него съответното действие бъде изпълнено в съда или съответният документ бъде предаден на органа, който е длъжен да го достави, найчесто притежател на лиценз за пощенски услуги.

Ако производството бъде спряно, процесуалните срокове също спират да текат (член 111, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс). Ако производството бъде възобновено, процесуалните срокове отново започват да текат.

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

Денят, в който е настъпило събитието, определящо началото на срока, не се включва в изчисляването на срока. Това не се прилага по отношение на срокове, определени в часове. Следователно срокът обикновено започва да тече от деня, следващ деня на настъпване на събитието, определящо началото на срока (вж. член 57, параграф 1 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него).

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връччител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Не.

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Денят, в който е настъпило събитието, определящо началото на даден срок, не се включва в изчисляването на срока. Това не се прилага по отношение на срокове, определени в часове (вж. член 57, параграф 1 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него).

7 Когато срокът се брой в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Сроковете се изчисляват в календарни дни.

8 А когато този срок се брой в седмици, месеци или години?

Срокове, определени в седмици, са рядкост в Гражданския процесуален кодекс (Закон № 99/1963, с измененията към него) (например член 260, параграф 3, член 295, параграф 1 и член 295, параграф 2). Сроковете, които се броят на седмици, са почесто съдебни срокове в съдебното производство.

Срокове, определени в месеци, са предвидени в Гражданския процесуален кодекс, като тяхната продължителност е един месец (например член 82, параграф 3, член 336м, параграф 2 и член 338за, параграф 2), два месеца (например член 240, параграф 1 и член 247, параграф 1), три месеца (например член 111, параграф 3, член 233, параграф 1 и член 234, параграф 1) и шест месеца (например член 77а, параграф 2 и член 260ж, параграф 3).

Сроковете, определени в години, са два в Гражданския процесуален кодекс: срок от една година (например член 111, параграф 3) и срок от три години (например член 99, параграф 3, член 233, параграф 2 и член 234, параграф 2).

9 Кога изтича срокът, ако се брои в седмици, месеци или години?

Срокове, определени в седмици, месеци или години, изтичат в деня, чието наименование съответства на деня, в който е настъпило събитието, определило началото на срока, а ако в месеца няма такъв ден — в последния ден на месеца (вж. член 57, параграф 2 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него).

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Да (вж. член 57, параграф 2 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него).

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Законоустановените процесуални срокове не могат да се променят с решение на съда.

Съдебните процесуални срокове могат да бъдат удължавани от съда в зависимост от обстоятелствата.

12 Какви са сроковете за обжалване?

Страните в производството могат да обжалват решението на районния съд (*okresní soud*) или на окръжния съд (*krajský soud*), постановено в първоинстанционно производство, освен когато законът изключва тази възможност (вж. член 201 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него). Жалбата се подава в съда, постановил обжалваното решение, в срок от 15 дни от издаването на решението в писмена форма. Срокът за подаване на жалба не включва деня, в който решението е било връчено на страната. За да се спази този процесуален срок е достатъчно жалбата да бъде предадена на орган, който е длъжен да я връчи (поспециално притежател на пощенски лиценз, място за лишаване от свобода — ако лицето е лишено от свобода или задържано, заведение за институционални или защитни грижи — ако лицето е настанено в такава, и т.н.), или да е подадена в съда в последния ден от срока.

Ако е постановено коригиращо решение, отнасящо се до диспозитива на решението, срокът започва да тече от датата на влизане в сила на коригиращото решение (вж. член 204, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

Жалба, подадена след изтичането на петнадесетдневния срок единствено поради факта, че жалбоподателят е следвал неточно указание, дадено от съда по отношение на обжалването, се счита за подадена в срок. Ако решението не съдържа указания относно обжалването, срока за обжалване или съда, в който трябва да се подаде жалбата, или ако съдържа неправилни указания, в които се посочва, че обжалването е недопустимо, жалбата може да бъде подадена в срок от три месеца от връчването на решението.

Ако по делото е издадена заповед за плащане, влизането на тази заповед в сила може да бъде предотвратено единствено чрез подаване на възражение от ответника в законоустановения срок от 15 дни от деня на връчване на заповедта; възражението се подава до издацията заповедта съд (вж. член 172, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс). Подаването на възражение води до отмяна на заповедта за плащане и съдът разпорежда изслушване в съдебно заседание. Възможно е да се обжалва и само частта от решението, отнасяща се до съдебните разноси, но това обжалване не води до отмяна на заповедта за плащане.

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

Гражданският процесуален кодекс (Закон № 99/1963, с измененията към него) дава възможност при наличието на важни причини съдебното заседание да бъде отложено, ако даден въпрос не може да бъде разгледан и решен в едно заседание (вж. член 119 от Гражданския процесуален кодекс). Важна причина за отлагане може да бъде например фактът, че една от страните в производството не се е явила пред съда и не е възможно заседанието да се проведе в нейно отсъствие (вж. член 101, параграф 3 от Гражданския процесуален кодекс), или ако някоя от страните не е имала достатъчно време да се подготви за заседанието поради това, че не е получила призовката с достатъчно предизвестие, или поради други важни причини.

Всяка от страните може да поиска от съда да отложи съдебното заседание. Съдът взема решение по предварително внесеното искане за отсрочване като взема под внимание сериозността на посочения мотив за искането. Ако съдът не уважи искането на страната, тя трябва да се яви на съдебното заседание.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Законите на Чешката република не уреждат изрично такава ситуация.

В случай на производство с международен елемент, при което даден документ трябва да бъде връчен на страна в чужбина, се прилагат процесуалните правила на *lex fori*, т.е. процесуалните правила на съда, който е компетентен да разгледа делото.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Всяко неспазване на процесуален срок има процесуални последици.

Ако в Гражданския процесуален кодекс (Закон № 99/1963, с измененията към него) е определен краен срок за изпълнение на дадено действие (например подаване на жалба или касационна жалба), неспазването на този срок води до загуба на възможността за успешно изпълнение на действието. Пропускането на крайния срок може да бъде оправдано, ако страната или законният ѝ представител го е пропуснал(а) по уважителна причина (например внезапна болест, нараняване и т.н.) и поради това не е бил(а) в състояние да извърши действие, което е имал(а) право да извърши (вж. член 58 от Гражданския процесуален кодекс), освен когато Гражданският процесуален кодекс не допуска оправдаване на пропускането на срока (например съгласно член 235, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс оправдаване на пропускането на краен срок не се допуска в случай на искания за възобновяване на производството и за отмяна). Когато е определен срок за изпълнение на определено задължение, неспазването на срока води до налагане на санкция (например дисциплинарна глоба).

Всяко пропускане на съдебен процесуален срок води по закон до определени последици. Съдебен срок може да се удължи от председателя на съдебния състав (или от едноличния съдия). Не се допуска оправдаване на пропускането на съдебен срок.

Заповед за плащане, срещу която не е внесено възражение, има силата на окончателно и подлежащо на изпълнение съдебно решение (вж. член 174, параграф 1 от Гражданския процесуален кодекс).

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Неявяването на съдебното заседание има различни последици от пропускането на краен срок. В случай, че надлежно призована страна не се яви на заседанието, без своевременно да е поискала отлагане по важна причина, съдът може да разгледа делото и да се произнесе в нейно отсъствие (вж. член 101, параграф 3 от Закон № 99/1963, Граждански процесуален кодекс, с измененията към него) и, ако са изпълнени условията, посочени в член 153б от Гражданския процесуален кодекс, може да постанови решение в отсъствие на една от страните.

Ако ответникът не се е явил по уважителни причини на първото заседание по дело, по което е постановено решение в отсъствие на една от страните, по искане на ответника съдът отменя решението и разпорежда провеждането на ново заседание. Страната може да подаде такава молба до датата на влизане в сила на решението, постановено в отсъствие на една от страните (вж. член 153б, параграф 4 от Гражданския процесуален кодекс).

Възможно е също така да се обжалва решението по съществото на делото, постановено в отсъствие на една от страните. Ако освен подаването на молба за отмяна на съдебното решение, постановено от първоинстанционния съд, ответникът също така е обжалвал съдебното решение, и молбата за отмяна на решението е удовлетворена с подлежащо на изпълнение решение, жалбата не се разглежда (вж. член 153б, параграф 5 от Гражданския процесуален кодекс).

Последна актуализация: 27/09/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Срокове на процедура - Гърция

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

Сроковете са периоди, в рамките на които трябва да се извърши определено действие или които трябва да изтекат, преди да бъде разгледано дело или преди да бъде извършено определено действие. Въвеждането на срокове има за цел да осигури бързо правораздаване и да гарантира правото на съдебен процес. Процесуалните срокове са срокове, спазването или неспазването на които има процесуални последици. Те се разделят на две основни категории: 1) Определеният срок за извършване на ДЕЙСТВИЕ е срокът, в който трябва да бъде извършено процесуално действие, като например законовият срок за подаване на жалба (вж. член 318, параграф 1 от ГПК), и 2) ПОДГОТВИТЕЛНИТЕ срокове са сроковете, след изтичането на които трябва да бъде извършено процесуалното действие. Тези срокове, като например срокът за призоваване на ответната страна (вж. член 228 от ГПК), обикновено са от полза за ответниците, тъй като им предоставят време за подготовка. Това разграничение е важно, тъй като сроковете за изпълнение на дадено действие могат да се удължават по взаимно съгласие на страните, докато подготвителните срокове не могат да бъдат удължавани. Сроковете за извършване на дадено действие изтичат на следващия работен ден, ако датата на изтичането им съвпада с ден, който по закон е неработен, докато подготвителните срокове изтичат на датата на изтичането им, независимо дали съответният ден е празничен или неработен ден. Важни процесуални срокове съгласно Гражданския процесуален кодекс (ГПК) са както следва: Срокът за призоваване на страните след завеждане на дело (шестдесет [60] дни преди съдебното заседание, освен когато страната пребивава в чужбина или местоживеенето ѝ е неизвестно, като в този случай срокът е деветдесет [90] дни преди съдебното заседание — вж. член 228 от ГПК). Срок за подаване на молба за отмяна на решение (петнадесет [15] дни от връчването на решението, ако страната, съдена *задочно*, е с местоживеене в Гърция, освен когато страната, която не се е явила, живее в чужбина или нейното местоживеене е неизвестно, като в този случай срокът е шестдесет [60] дни след връчването на решението — вж. член 503 от ГПК).

Срок за обжалване (тридесет [30] дни от връчването на окончателното решение, ако жалбоподателят е с местоживеене в Гърция, освен когато жалбоподателят живее в чужбина или неговото местоживеене е неизвестно, като в този случай срокът е шестдесет [60] дни от връчването на окончателното решение. Ако окончателното решение не е връчено, срокът за обжалване е три [3] години от публикуването на решението — вж. член 518 от ГПК).

Срок за възобновяване на съдебния процес (шестдесет [60] дни, ако завеждащата производството страна е с местоживеене в Гърция, а ако тя пребивава в чужбина или местоживеенето ѝ е неизвестно, срокът е сто и двадесет [120] дни — вж. член 545 от ГПК).

Срок за касационно обжалване (тридесет [30] дни от връчването на съдебното решение, ако жалбоподателят е с местоживеене в Гърция, освен когато жалбоподателят пребивава в чужбина или неговото местоживеене е неизвестно, като в този случай срокът е деветдесет [90] дни от връчването на съдебното решение. Ако съдебното решение не е връчено, срокът за касационно обжалване е три [3] години от публикуването на решението — вж. член 564 от ГПК).

Освен това ГПК предвижда специални процесуални срокове за други производства, например производства по брачни дела (развод, анулиране на брак и т.н.), по молби за заповед за плащане и възражения срещу такива молби (вж. член 632 от ГПК), по спорове във връзка с наемни отношения, трудови спорове, обезпечителни мерки, изпълнителни производства и възражения срещу такива изпълнителни производства.

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

В Гърция празниците са посочени в неизчерпателен списък, съдържащ се в Закон № 1157/1981. Критерият за установяване на съществуването на празник е неизвършването на сделки като цяло и следователно празниците за конкретни професии или услуги са без значение. Празниците могат да бъдат национални, религиозни и други, дори с местен или непостоянен характер. Празниците за обществени услуги са неработни дни.

Следните дни се считат за празници: 25 март (национален празник), 28 октомври (национален празник), 1 януари (Нова година), Богоявление (6 януари), Велики петък, Велика събота, 1 май, 15 август, Коледа и денят след Коледа, понеделникът след Петдесетница, Чист понеделник (началото на Великия пост), Светли понеделник и всички недели.

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

Членове 144 — 151 от ГПК уреждат процесуалните срокове. В зависимост от източника, който определя продължителността им, сроковете се разделят на законоустановени (определени от закон, като например сроковете за завеждане на дело), съдебни (определени от съда, разглеждащ делото, като например срока за лично явяване на страните — вж. член 245 от ГПК), суспензивни (неспазването им се наказва с отлагане на съдебното заседание) и преклузивни (неспазването им се наказва с погасяване на правото). Началният и крайният момент на сроковете ще бъдат разгледани подолу. Срокът се прекъсва, ако страната почине преди той да е изтекъл. Ако срокът е започнал да тече от връчването на даден документ, новият срок започва да тече от датата на повторното връчване на документа на правоприемниците на починалото лице. Ако срокът е започнал да тече от настъпването на друго събитие, новият срок започва да тече от датата на връчването на съответната декларация на посочените погоре лица. Прекъсването на съдебен процес по време на срок прекъсва и самият срок и новият срок започва да тече от датата на възобновяване на делото. Периодът от 1 до 31 август не се включва в изчисляването на сроковете за извършване на действие, посочени в член 147, параграф 7 от ГПК. Това включва сроковете за предявяване на иск и сроковете за подаване на възражение.

Законът позволява удължаване на срок не само по взаимно съгласие между страните, но и със съгласието на съдията. Както законоустановените, така и съдебните срокове могат да бъдат удължавани при условие, че това не трябва да накърнява правата на трети лица. Съдията не е обвързан от молбата за удължаване на срока и може да я уважи отчасти или да я отхвърли, като преценява обстоятелствата във всеки отделен случай. Това означава, че страните трябва да посочат основания за удължаването. На последно място, срокът може да бъде съкратен с решение на съдията, със съгласието на страните. Всички законоустановени срокове, с изключение на сроковете за предявяване на иск, могат да бъдат съкращавани.

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

Срокът започва да тече от деня следващ датата на настъпване на събитието, което определя началото му (*a momento ad momentum*).

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Гражданският процесуален кодекс не предвижда удължаване или намаляване на срока, ако документите се предават или изпращат по пощата или друг вид транспортна услуга.

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Денят на настъпване на събитието, от което започва да тече срокът, може да се включи единствено ако това е изрично предвидено в закон, съдебното решение или договора. Разпоредбата, че определен срок започва да тече от датата на връчване, не представлява такъв случай. Следователно важните срокове за правните средства за защита обжалване, касационно обжалване или възражение започват да текат от деня след датата на връчване или публикуване на съдебното решение. Обаче когато е предвидено, че срокът започва да тече от определен ден, този ден се включва в изчисляването. Когато събитието, което определя започването на срока, е връчването, всеки друг начин на получаване на уведомление за съдържанието на документа, който следва да бъде връчен, няма отношение към изчисляването на срока.

7 Когато срокът се брой в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Без значение е дали срокът включва празници. При изчисляването се вземат предвид работните дни единствено ако това е изрично предвидено (като например в случай на срок за обжалване на заповед за плащане).

8 А когато този срок се брой в седмици, месеци или години?

По същия начин, ако срокът е изразен в месеци или години, няма значение дали той включва почивни дни или не, освен ако законът предвижда изрично, че срокът се отнася за работни дни.

9 Кога изтича срокът, ако се брой в седмици, месеци или години?

Ако срокът е изразен в години, той изтича с изтичането на съответната дата на последната година. Моля да имате предвид, че за изчисляването е без значение дали срокът включва високосна година.

Ако срокът е изразен в месеци, той изтича с изтичането на деня от последния месец, който съответства на началния му ден. Ако няма такъв ден, се използва последният ден на месеца. Моля да имате предвид, че броят на дните в отделните месеци е без значение.

Срок с продължителност половин година е срок с продължителност шест (6) месеца, а срок с продължителност половин месец е срок с продължителност петнадесет (15) дни.

Ако срокът е изразен в седмици, той изтича, когато изтече съответният ден от седмицата, който съответства на началния му ден; а именно, ако събитието е настъпило в понеделник, срок от една седмица изтича в следващия понеделник.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Ако срокът изтича в събота, неделя, в празничен или неработен ден, той се удължава до следващия работен ден.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Законът позволява удължаване на срок не само по взаимно съгласие между страните, но и със съгласието на съдията. Както законоустановените, така и съдебните срокове могат да бъдат удължавани с ограничението, че това не трябва да накърнява правата на трети страни. Съдията не е обвързан от молбата за удължаване на споразумението и може да я уважи отчасти или да я отхвърли, като прецени обстоятелствата във всеки отделен случай.

12 Какви са сроковете за обжалване?

Срок за подаване на молба за отмяна на решение [петнадесет [15] дни от връчването на решението, ако страната, съдена *задочно*, пребивава в Гърция, освен когато страната, която не се е явила, пребивава в чужбина или нейното местоживеее е неизвестно, като в този случай срокът е шестдесет [60] дни след връчването на решението — вж. член 503 от ГПК).

Срокът за обжалване е уреден в член 518, параграф 1 от ГПК. Ако жалбоподателят пребивава в Гърция, този срок е тридесет (30) дни, а ако пребивава в чужбина или местоживееето му е неизвестно, срокът е шестдесет (60) дни. Срокът от шестдесет (60) дни не се отнася до лица, пребиваващи в чужбина временно (пътвания за удоволствие, отсъствие за няколко дни с определена цел), а се отнася за пребиваване с определена продължителност, свързана с техния професионален или семеен статут.

Срок за възобновяване на съдебния процес (шестдесет [60] дни, ако завелата делото страна пребивава в Гърция, освен когато тази страна пребивава в чужбина или местоживееето ѝ е неизвестно, като в този случай срокът е сто и двадесет [120] дни — вж. член 545 от ГПК).

Срок за касационно обжалване (тридесет [30] дни от връчването на съдебното решение, ако жалбоподателят пребивава в Гърция, освен когато жалбоподателят пребивава в чужбина или неговото местоживеее е неизвестно, като в този случай срокът е деветдесет [90] дни от връчването на съдебното решение. Ако съдебното решение не е връчено, срокът за касационно обжалване е три [3] години от публикуването на решението — вж. член 564 от ГПК).

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

Искането за съдебна защита съгласно гръцкото законодателство обхваща, независимо от естеството на спора, както постоянната, така и временната съдебна защита. Делата, при които, с оглед на неотложността на въпроса или в интерес на предотвратяването на непосредствена опасност, съдилищата могат да разпореджат мерки за обезпечаване или защита на право или за регулиране на ситуация, както и за отстраняване на слабости или за отмяна, се решават по бързо производство (в съответствие с членове 682 — 738 от ГПК). Предвид неотложността им, съдията, като се стреми да осигури бързо разрешаване и отчитайки правото на страните да бъдат изслушани, е компетентен да определи времето и мястото на разглеждане на молбата за обезпечителни мерки. Съдията има право да избере метода за издаване на призовка и срока за явяване дори за лица, които пребивават в чужбина или чието местоживеее е неизвестно. Съдебното заседание може да бъде насрочено и в неделя или в празничен ден. Горепосочените срокове се прилагат за всички граждански производства с изключение на обезпечителните мерки, без да е предвидено удължаването им.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

В гръцкото законодателство няма такава разпоредба.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Неспазването на срок, свързан със съдебно действие, няма процесуални последици. Пропускането на срока за извършване на определени действия от страните води до погасяване на правото на извършване на тези действия, докато при сроковете на изчакване настъпват други последици, например недопустимост (вж. член 271, параграф 1 от ГПК).

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Restitutio in integrum (пълно възстановяване) е правно средство за защита, предвидено в Конституцията, чрез което ако дадена страна не е спазила определен срок, независимо дали поради обстоятелства с непреодолима сила или поради преднамерена измама на другата страна, тя има право да подаде молба за възстановяване на положението ѝ в състоянието, в което то е било преди изтичането на срока.

При все това, по изключение, такава молба не може да се внесе, ако се позовава на: а) грешка на упълномощения адвокат или на законния представител на жалбоподателя; б) факти, които съдията е преценил при разглеждане на молбата за удължаване или отлагане на даден срок, за да даде съответното удължаване или отлагане. В молбата трябва да се посочат основанията, поради които не е спазен срокът, доказателствата за установяване на истината и пропуснатото действие, или да се посочи, че то е било извършено. Молбата за *restitutio in integrum* трябва да се разгледа в срок от тридесет (30) дни от датата на отстраняване на пречката под формата на обстоятелства с непреодолима сила или от датата на уведомяване за преднамерената измама, при условие, че не може да бъде поискан нов срок, ако поради някаква причина този срок не бъде спазен (вж. членове 152 — 158 от ГПК).

При все това, по изключение, такава молба не може да се внесе, ако се позовава на: а) грешка на упълномощения адвокат или на законния представител на жалбоподателя; б) факти, които съдията е проучил при разглеждане на молбата за удължаване или отлагане на даден срок, за да даде съответното удължаване или отлагане. В молбата трябва да се посочат основанията, поради които не е спазен срокът, доказателствата за установяване на истината и пропуснатото действие, или да се посочи, че то е било извършено. Молбата за *restitutio in integrum* трябва да се разгледа в срок от тридесет (30) дни от датата на отстраняване на пречката под формата на обстоятелства с непреодолима сила или от датата на уведомяване за преднамерената измама, при условие, че не може да бъде поискан нов срок, ако поради някаква причина този срок не бъде спазен (вж. членове 152 — 158 от ГПК).

Последна актуализация: 19/06/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Срокове на процедура - Франция

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

В допълнение към така наречените процесуални срокове (*délais de procédure*), френското законодателство предвижда срокове, които могат да се нарекат „давностни срокове“ (*délais de prescription*) и „преклузивни срокове“ (*délais de forclusion*).

Давностните срокове (*délais de prescription*) са периоди от време, в края на които дадено лице придобива право във връзка с имущество (*délai de prescription acquisitive*) или носителят на право го губи, ако не го упражни (*délai de prescription extinctive*). Давностните срокове могат да бъдат спирани (*suspendu*) или прекъсвани (*interrompu*): ако даден срок бъде спрял и впоследствие причината за спирането му е отстранена, срокът продължава да тече за оставащото до края му време; ако даден срок бъде прекъснат и впоследствие причината за прекъсването му бъде отстранена, срокът започва да тече отначало.

Преклузивните срокове (*délais de forclusion*) ограничават продължителността на правото на извършване на определено действие. Те съответстват на понятието „погасяване по давност“ в английското обичайно право. Преклузивните срокове не могат да бъдат спирани. Като общо правило те не могат да бъдат и прекъсвани: въпреки това, съгласно членове 2241 и 2244 от Гражданския кодекс, някои действия, като призовка за явяване пред съда или налагане на заповед, или друга принудителна мярка, прекъсват тези срокове.

Процесуалните срокове (*délais de procédure*) са сроковете, които се прилагат по отношение на съдебните производства след образуването на тези производства. Те са предвидени по закон или се определят от съда. За разлика от преклузивните срокове, те не изключват възможността за предприемане на действие. Тези срокове не могат да бъдат спирани или прекъсвани.

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

Съгласно действащото законодателство, следните дни са официални празници:

недели;

1 януари;

Светли понеделник;

1 май;

8 май;

Възнесение Господне;

понеделникът след Петдесетница;

14 юли;

Успение Богородично (15 август);

Вси светии (1 ноември);

11 ноември;

Коледа (25 декември)

На определени места (определени департаменти (*départements*) и територии (*communautés territoriales*)) се празнуват официални празници за отбелязване на премахването на робството: 27 май за Гваделупа, 10 юни за Френска Гвиана, 22 май за Мартиника, 20 декември за Реюнион и 27 април за Майот.

В областите Елзас и Мозел 26 декември и Велики петък са официални празници.

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

От влизането в сила на Закон № 2008-561 от 17 юни 2008 г. (който съдържа преходни разпоредби), давностният срок, след който дадено право се губи съгласно общото право, е пет години (преди това е бил 30 години).

Съществуват обаче редица изключения от този принцип, особено по отношение на искове за гражданска отговорност, произтичащи от събитие, довело до телесна повреда, за което давностният срок е фиксиран на 10 години от датата, на която първоначалната или утежнена повреда се счита за консолидирана, или на искове, свързани с права върху недвижимо имущество, които се погасяват след 30 години.

Продължителността на преклузивните срокове и процесуалните срокове е различна в зависимост от предмета и производството.

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

По отношение на процесуалните срокове в член 640 от Гражданския процесуален кодекс предвижда, че когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, този срок се изчислява от датата на акта, събитието, решението или връчването, които са причина за започването му.

По отношение на давностните и преклузивните срокове се прилага същото правило, при спазване на специални разпоредби. Например съгласно член 2226 от Гражданския кодекс искове за гражданска отговорност, свързани с телесна повреда, се изключват 10 години след датата на проявяване на първоначалната или утежнена повреда.

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Съгласно член 664-1 от Гражданския процесуален кодекс когато документ се връчва от съдебен изпълнител (*huissier*) датата на връчване е датата на личното връчване в дома или местопребиваването на получателя или датата на официалния доклад, изготвен от съдебния изпълнител, в който са изброени действията, предприети за намиране на получателя. Когато документ се връчва по електронен път, датата и часът на връчване са датата и часът на предаването на документа на неговия получател.

Когато документ се връчва по пощата, съгласно член 668 и член 669 от Гражданския процесуален кодекс датата на връчване по отношение на подателя е датата на изпращане, а по отношение на получателя е датата на получаване на писмото. Датата на изпращане е датата на пощенския клеймо на клона на изпращане. Датата на получаване е датата на подписаната разписка (*récipissé*) или подписа (*émargement*) на получателя. Ако документът се връчва с препоръчано писмо с обратна разписка (*avis de réception*), датата на получаване е датата, поставена от пощенския клон в момента на предаване на писмото на получателя.

По изключение, член 647-1 от Гражданския процесуален кодекс предвижда, че датата на връчване на заповед в отвъдморска територия, Нова Каледония или в чужбина, е, по отношение на подателя, датата на изпращане на заповедта от съдебен изпълнител или съдебна инстанция (*greffe*), или в противен случай датата на получаване от отговорната прокуратура (*parquet*).

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Съгласно член 641 от Гражданския процесуален кодекс когато даден срок се изразява в дни, денят на акта, събитието, решението или връчването, които са причина за започването му, не се брои.

Моментът, в който срокът започва да тече, не се влияе от формата на връчване. Въпреки това, когато даден документ не се връчва лично, някои разпоредби позволяват моментът, в който срокът започва да тече, да бъде отложен до датата на действителното предаване на документа на лицето или датата на предприемане на принудителните мерки въз основа на документа.

7 Когато срокът се брои в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Съгласно член 642 от Гражданския процесуален кодекс срок, който изтича в събота, неделя, на официален празник или в неработен ден, се удължава до първия следващ работен ден.

Следователно сроковете продължават да текат в неделя и на официални празници, но се удължават, когато изтичат в събота, неделя, на официален празник или в неработен ден.

8 А когато този срок се брои в седмици, месеци или години?

Съгласно член 641 от Гражданския процесуален кодекс когато даден срок се изразява в месеци или години, той изтича в деня на последния месец или в месеца на последната година, който е със същата дата в месеца като деня на акта, събитието, решението или връчването, от които започва да тече срокът. Когато в съответния месец няма същата дата, срокът изтича в последния ден на този месец.

Когато срокът е изразен в месеци и дни, първо се броят месеците, а след това дните.

Правилото в член 642 от Гражданския процесуален кодекс (вж. предишния въпрос) е приложимо спрямо всички срокове, независимо дали се изразяват в дни, месеци или години.

9 Кога изтича срокът, ако се брои в седмици, месеци или години?

Както е обяснено погоре, съгласно член 642 от Гражданския процесуален кодекс всички срокове изтичат в 24:00 часа на последния ден, освен когато срокът се удължава, защото изтича в събота, неделя, на официален празник или в неработен ден.

Както е обяснено погоре, всички срокове започват да текат от деня на акта, събитието, решението или връчването, които са причина за започването на съответния срок.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Както е обяснено погоре, срок, който изтича в събота, неделя, на официален празник или в неработен ден, се удължава до първия следващ работен ден.

Моментът, в който започва да тече срокът, задължително се определя или подлежи на определяне. В случай на съмнение той може да бъде определен от съда. Удължаването на срока до следващия работен ден се отнася за всички въпроси и всички производства.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Съгласно член 643 от Гражданския процесуален кодекс когато иск бъде предявен пред съд със седалище в столицата на Франция, сроковете за явяване пред съда (*comparution*), подаване на обикновена жалба (*appel*), подаване на възражение (*opposition*), искане за преразглеждане на съдебно решение (*révision*) и подаване на касационна жалба до Касационния съд (*recours en cassation*) се удължават с:

един месец за лица, които живеят в отвъдморски департамент или в отвъдморска територия;

два месеца за лица, които живеят в чужбина.

Съгласно член 644 от Гражданския процесуален кодекс когато иск бъде предявен пред съд със седалище в определена отвъдморска територия, сроковете за явяване пред съда, подаване на обикновена жалба, подаване на възражение и искане за преразглеждане на съдебно решение се удължават с:

един месец за лица, които не живеят в територията, по отношение на която е компетентен заседаващият съд;

два месеца за лица, които живеят в чужбина.

12 Какви са сроковете за обжалване?

По принцип, съгласно член 538 от Гражданския процесуален кодекс сроковете за обикновено обжалване са един месец по искиви дела или петнадесет дни по охранителни дела. Обаче няколко други разпоредби съдържат изключения от този принцип. Например, срокът за такова обжалване е петнадесет дни в случаите на разпореждания в рамките на обезпечителни производства, съдебни решения по изпълнителни производства, решения на семейни съдилища, решения на съдилища за непълнолетни в областта на образователната подкрепа и др.

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

В спешни случаи съдилищата могат да съкратят сроковете за явяване пред съда и да позволят първоначалната призовка да посочва определен ден за изслушване по същество. Обратно, съдилищата могат да отложат разглеждането на делото за покъсна дата, за да могат страните да се явят.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Съгласно член 647 от Гражданския процесуален кодекс когато акт, предназначен за страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен на тази страна лично на място, където пребиваващите лица не се ползват от такова удължаване на срока, са приложими единствено сроковете, позволени за местните лица.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Изтичането на давностен или преклузивен срок прекратява правото на действие и всяко производство е изключено; заявлението ще бъде обявено за недопустимо, без да се взема предвид неговата същност.

В случай на процесуални срокове, предвидени по закон или определени от съда, наказанията за неспазване се различават в зависимост от ролята на срока и естеството на действието, което трябва да се предприеме. Неспазването на срока за явяване пред съда обезсилва решение, постановено преди изтичането на срока, ако ответникът не се е явил. Неспазване на задължение за полагане на дължимата грижа от страните обикновено се наказва с отстраняване от списъка с дела. Неизпълнение на процесуално действие своевременно прави това действие недействително.

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Не съществуват правни средства за защита, които да отменят погасяването на правото на предприемане правни действия, което представлява правна последица от изтичането на давностния или преклузивния срок.

Обаче когато законът предвижда това, съдът има възможност частично да освободи дадена страна от ограничението, произтичащо от неспазване на срока. Член 540 от Гражданския процесуален кодекс допуска частично отменяне на забраната, произтичаща от неспазване на срока за обжалване на неприсъствено решение или решение, което се счита за дадено в защитен иск, ако страната, без да има вина, не е узнала за решението навреме, така че да може да го оспори, или ако не е била в състояние да действа.

Решението на съда, в което дадено процесуално действие се обявява за недействително, може да се обжалва или да се поиска отменянето му (*rétractation*). Освен това, недействителност от този вид слага край на текущото производство, но оставя правото за предявяване на поправен иск. Следователно може да се внесе нова молба, стига да няма основание, изключващо производството, а именно изтичане на преклузивния срок.

Решения за изключване на делото от списъка с дела не подлежи на обжалване. Обаче изключването оставя самия иск непокътнат. Давностните и преклузивните срокове ще са прекъснати от връчването на призовката и това действие остава в сила. Изключването от списъка с дела спира иска, но спирането може да бъде преустановено чрез изпълняването на една формалност — молба за повторно включване на делото в списъка с дела.

Връзки по темата

[🔗 Уебсайт Legifrance – Граждански процесуален кодекс \(на френски език\)](#)

[🔗 Уебсайт Legifrance – Граждански процесуален кодекс на английски и испански език](#)

[🔗 Уебсайт Legifrance – официални празници](#)

Последна актуализация: 23/07/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Срокове на процедура - Хърватия

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

В Република Хърватия сроковете по гражданските производства се уреждат от разпоредбите на чл. 111 — 114 от Гражданския процесуален закон (*Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* (NN; Държавен вестник на Република Хърватия), № 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 и 89/14; наричан понататък ГПЗ).

Срокът е определен период от време, през който може да се предприеме процесуално действие или преди изтичането на който това действие не може да бъде предприето.

Хърватското процесуално право признава няколко вида срокове:

- законоустановен (*zakonski*) и съдебен (*sudski*) срок — продължителността на законоустановения срок се определя със закон и не може да се променя от съда или от страните, а продължителността на съдебния срок се определя от съда по негова преценка за всеки конкретен случай въз основа на законово разрешение;
- срок, който може да бъде продължен (*produživi*), и срок, който не може да бъде продължен (*neproduživi*) — законоустановените срокове не могат да бъдат продължавани, докато съдебните срокове могат да бъдат продължавани с решение съда, но единствено по искане на засегнатото лице, когато за това съществуват разумни основания (чл. 111, ал. 2 от ГПЗ);
- субективни (*subjektivni*) и обективни (*objektivni*) срокове — субективни са сроковете, началото на които зависи от узнаването от упълномощено лице за събитие, което е от значение за изчисляването на срока, а обективните срокове се изчисляват от възникването на съответния факт, независимо от узнаването на упълномощеното лице за него;
- преклузивни (*prekluzivni*) и индикативни (*instruktivni*) срокове — неспазването на преклузивен срок води до загуба на правото за предприемане на процесуални действия след изтичането му, докато неспазването на индикативен срок не води до вредни последици и процесуалните действия могат да бъдат предприети след изтичането му;
- минимални срокове (*dilatorni*) и срокове за изпълнение (*paricijski*) — минималните срокове означават, че процесуално действие не може да бъде предприето преди изтичането на определен период от време, докато сроковете за изпълнение означават, че съдът не може да предприеме определено действие преди изтичането на срока за изпълнение;
- гражданскоправни (*građanskopravni*) и процесуални (*procesnopravni*) срокове — гражданскоправни срокове са сроковете, които определят срок за получаване на разрешение или изпълнение на задължения, произтичащи от разпоредбите на гражданското, материалното право, докато процесуалните срокове определят срок за получаване на разрешение или изпълнение на задължения, произтичащи от разпоредбите на (гражданското) процесуално право.

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

В Република Хърватия списъкът на неработните дни се урежда от Закона за празниците, дните за отдаване на почит и неработните дни в Република Хърватия (*Zakon o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj*) (NN № 33/96, 96/01, 13/02, 136/02, 112/05, 59/06, 55/08, 74/11, 130/11).

Официалните празници в Република Хърватия са следните:

1 януари — Нова година

6 януари — Богоявление

Великден и Светли понеделник

Корпус Кристи

1 май — Ден на труда

22 юни — Ден на борбата срещу фашизма

25 юни — Ден на държавността

5 август — Ден на победата и благодарността към защитниците на родината и ден на ветераните за родината

15 август — Успение Богородично

8 октомври — Ден на независимостта

1 ноември — Все светии

25 декември — Коледа

26 декември — денят след Коледа/Ден на Свети Стефан

В Република Хърватия официалните празници са неработни дни.

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

Сроковете се изчисляват в дни, месеци и години.

Правилата за изчисляване на сроковете се прилагат по отношение на всички срокове. Сроковете се изчисляват в пълни дни, от полунощ до полунощ (*computatio civilis, a die ad diem*), а не от момент до момент чрез изчисляване на часовете и минутите (*computation naturalis, a momento ad momentum*). За повече информация относно общите правила вж. отговора в т. 1.

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

Началната дата е датата на образуване на производството или на друго действие (например услуга, обявяване), от която трябва да се изчислява продължителността на периода. Началната дата не се включва в срокове, изразявани в дни. Начало на срока е следващият ден.

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Общото правило за връчване е, че то трябва да се извърши в работен ден и поконкретно от седем часа сутринта до осем часа вечерта в дома или на работното място на лицето, на което трябва да се връчат документите, или в съда, когато лицето се намира там. Изключението от горепосоченото правило, т.е. че връчването трябва да се извърши в работен ден и поконкретно от седем часа сутринта до осем часа вечерта, е, че то не се прилага за връчване по пощата или от нотариус.

Документи могат да се връчват по друго време и на друго място със съгласието на лицето, на което трябва да бъдат връчени.

Ако съдът прецени, че е необходимо, той постановява извършване на връчването на всяко друго място или по всяко друго време. При тази форма на връчване на лицето, на което се връчва съобщението, се връчва копие от съдебното решение, с което това е разпоредено. Не е необходимо това разпоредение да съдържа обяснение.

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Ако даден срок е изчислен в дни, денят на връчването или уведомяването или денят на събитието, което поставя началото на срока, не се включва в срока. Вместо това срокът започва да тече на следващия ден.

Например ако събитието, поставящо начало на 15-дневен срок, е настъпило на 5 февруари, 15-дневният срок изтича в полунощ на 20 февруари.

Следователно изчисляването на срока не започва от деня на събитието (*dies a quo*), а от следващия ден.

7 Когато срокът се брой в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Когато даден срок е изразен в дни, посоченият брой дни се отнася до календарни дни. Обаче ако последният ден на даден срок попадне на официален празник или в неделя, или в който и да е друг ден, в който съдът не работи, този срок изтича в края на първия следващ работен ден.

8 А когато този срок се брой в седмици, месеци или години?

Сроковете, изчислени в месеци или години, изтичат в края на деня на последния месец или година, който е със същата дата като деня, в който е започнал да тече срокът.

Ако в последния месец няма такава дата, срокът изтича в последния ден на този месец.

9 Кога изтича срокът, ако се брой в седмици, месеци или години?

Вж. т. 8.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Да.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Срок, определен от съд, може да бъде продължен единствено по искане на засегнатото лице, когато за това съществуват разумни основания.

Молбата трябва да бъде представена преди изтичането на срока, чието продължаване се иска.

Решение за удължаване на срок не подлежи на обжалване.

Продълженият срок започва да тече в деня, следващ деня след изтичането на срока, чието продължаване е поискано.

12 Какви са сроковете за обжалване?

Страните могат да обжалват решение, произнесено от първоинстанционен съд, в срок от петнадесет дни от датата на връчване на копие от

решението, освен когато в настоящия закон е предвидено друго. При спорове във връзка с чекове и менителници този срок е осем дни.

Освен това, при производства по иски с малък материален интерес, производства пред търговски съдилища и спорове, свързани със заетостта, срокът за обжалване е осем дни.

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

Срок, определен от съд, може да бъде продължен единствено по искане на засегнатото лице, когато за това съществуват разумни основания.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Гражданскопроцесуалните правила в Република Хърватия не предвиждат удължаване на срока в зависимост от мястото на пребиваване на страните.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Последиците зависят от правното естество на сроковете, т.е. когато става въпрос за законоустановени срокове, които не подлежат на удължаване, и страната не предприеме процесуално действие в определения срок, такова неспазване на срока води до загуба на правото на предприемане на съответното процесуално действие след изтичането му.

От друга страна, съществуват срокове, неспазването на които не води до загуба на правото на предприемане на действие след изтичането им; такива срокове се наричат индикативни.

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Ако дадена страна не се яви на съдебно заседание или не спазва срок за предприемане на действие в производството и поради тази причина загуби правото си да предприеме това действие, съдът може да ѝ позволи, по нейна молба, да предприеме действието в покъсен момент (молба за възстановяване на предишно състояние), ако счете, че за пропуска има основателни причини.

Молбата трябва да се внесе в срок от осем дни от деня, в който причината за пропуса престане да съществува; ако страната е узнала за пропуса в покъсен момент, горепосоченият срок започва да тече от датата, на която страната е научила за пропуса. След изтичането на два месеца от датата на пропуса не може да се внася молба за възстановяване на предишно състояние.

Последна актуализация: 23/08/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Срокове на процедура - Литва

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

Гражданският кодекс (*Civilinis kodeksas*) предвижда общ давностен срок и пократки давностни срокове. Давностните срокове могат да бъдат за възстановяване на предишно състояние, за придобиване или преклузивни.

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

Всички недели;

1 януари: Нова година

16 февруари: Ден на възстановяването на държавата Литва;

11 март: Ден на възстановяването на независимостта на Литва;

Великден и Светли понеделник (според западната традиция);

1 май: Международен ден на труда;

първата неделя на месец май: Ден на майката;

първата неделя на месец юни: Ден на бащата;

24 юни: Ден на лятното слънцестоене, Празник на Свети Йоан;

6 юли: Ден на държавността (коронацията на крал Миндаугас);

15 август: Успение Богородично;

1 ноември: Все светии;

24 декември: Бъдни вечер;

25 и 26 декември: Коледа

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

Срок, определен по закон, в договор или от съдебен орган, се изразява като календарна дата или брой години, месеци, седмици, дни или часове.

Срок може да бъде определен и от гледна точка на събитие, което неизбежно трябва да настъпи. Той може да бъде за възстановяване на предишно състояние, за придобиване или преклузивен. Срокът за възстановяване на предишно състояние е срок, който може да бъде възстановен от съд след изтичането му, при условие, че съответният срок е пропуснат поради важни причини. Срок за придобиване е период, в края на който възниква (или се придобива) определено гражданско право или задължение. Преклузивен срок е период, в края на който се погасява определено гражданско право или задължение. Преклузивните срокове не могат да бъдат възстановявани от съд или чрез арбитраж.

Общият давностен срок е десет години.

Литовското законодателство предвижда пократки давностни срокове за определени видове искиове.

За искиове във връзка с резултатите от тържни процедури се прилага пократък едномесечен давностен срок.

За искиове за обявяване на решения на органи на юридически лица за недействителни се прилага пократък тримесечен давностен срок.

Пократък шестмесечен давностен срок се прилага за:

искове във връзка с изпълнението на наказания за неизпълнение (глоба, наказателна лихва);

искове във връзка с дефекти на продадени стоки.

Пократък шестмесечен давностен срок се прилага за искиове, произтичащи от взаимоотношения между транспортни компании и техните клиенти във връзка с пратки, изпратени от територията на Литва, а за пратки, изпратени в чужбина, се прилага едногодишен срок.

Пократък едногодишен давностен срок се прилага за вземания по застраховки.

За искиове за вреди, включително искиове за вреди, произтичащи от незадоволително качество на продукти, се прилага пократък тригодишен давностен срок.

За искиове за изпълнение във връзка с лихви и други периодични плащания се прилага пократък петгодишен давностен срок.

10. Искиове във връзка с дефекти в извършена работа имат пократки давностни срокове.

За искиове, произтичащи от превоз на товари, пътници и багаж, давностните срокове са определени в кодексите (законите), приложими за конкретни видове транспорт.

Срокът или правилата за изчисляване на такива периоди не могат да бъдат променяни чрез споразумение между страните.

Давностни срокове не са приложими по отношение на:

1) искиове, произтичащи от нарушение на лични неимуществени права, освен в установените със закон случаи;

2) искиове на вложители за връщане на техните депозити, държани в банка или друга кредитна институция;

3) други искиове за вреди, произтичащи от следните посочени в [Наказателния кодекс \(*Baudžiamasis kodeksas*\)](#) престъпления:

1) геноцид (чл. 99);

2) третиране на лица, забранено съгласно международното право (чл. 100);

3) убийство на лица, защитени съгласно международното хуманитарно право (чл. 101);

4) депортиране или преместване на цивилни лица (чл. 102);

5) причиняване на телесни повреди, изтезания или друго нечовешко третиране на лица, защитени по международното хуманитарно право (чл. 103);

6) насилствено използване на цивилни лица или военнопленници във въоръжените сили на врага (чл. 105);

7) унищожаване на защитени обекти или ограбване на национални съкровища (чл. 106);

8) нападение (чл. 110);

9) забранени военни нападения (чл. 111);

10) използване на забранени военни средства (чл. 112);

11) небрежно изпълнение на задълженията на командира.

4) случаи, предвидени в други закони, и други искиове.

Срокове, приложими към разглеждането на граждански дела. Съдът трябва да се стреми да разглежда гражданските дела възможно найбързо, да избягва закъснения и да осигури разглеждането на едно гражданско в едно съдебно заседание.

В закони могат да бъдат определяни конкретни срокове за разглеждане на определени категории граждански дела. Ако първоинстанционен съд не изпълни процесуалното действие, което се изисква съгласно Гражданския кодекс, страна по производството, която има интерес от това действие, има право да поиска от апелативен съд да наложи срок за неговото изпълнение. Молбата трябва да бъде подадена чрез съда, който разглежда делото, а той трябва да вземе решение за нейната допустимост не покъсно от работния ден, следващ получаването ѝ. Ако съдът, който не е изпълнил процесуалното действие, породило внасянето на молбата, изпълни въпросните действия в рамките на седем работни дни от получаването на молбата, се счита, че въпросната страна се е отказала от тази молба. В противен случай молбата се изпраща на апелативния съд в срок от седем работни дни от получаването ѝ. Такива молби обикновено се разглеждат чрез писмена процедура, без страните да бъдат уведомявани за времето и мястото на заседанието или да бъдат поканени. Молбата трябва да бъде разгледана в срок от седем работни дни от получаването ѝ от апелативния съд. Тя трябва да бъде разгледана и решение по нея трябва да бъде взето от председателя на апелативния съд, председателя на гражданското отделение или от определен от тях съдия. Постановеното решение не подлежи на обжалване чрез подаване на отделна жалба.

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

Срокът започва да тече от 0 часа и 00 минути в деня след календарната дата или събитието, определящо началото му, освен ако в специални закони не е предвидено друго.

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Всички писмени молби и уведомления, изпратени по пощата, по телеграф или предадени чрез други средства за комуникация преди полунощ в последния ден от даден срок, се считат за изпратени в срок (чл. 1.122 от Гражданския кодекс).

Член 123, параграфи 3 — 4 от Гражданския процесуален кодекс (*Civilinio proceso kodeksas*) предвиждат, че когато лицето, което доставя процесуален документ, не намери адресата на мястото му на пребиваване или на работното му място, документът трябва да бъде връчен на който и да е пълнолетен член на семейството, който пребивава с него (деца (приемни деца), родители (приемни родители), съпруг(а) и т.н.), освен в случаите, когато членовете на семейството имат противоположни законови интереси от изхода на делото или, ако и те отсъстват, на администрацията на работното място.

Когато лице, което доставя процесуален документ, не намери адресата на адреса на управление на юридическо лице или на друго място, посочено от юридическото лице, процесуалният документ трябва да бъде връчен на който и да е служител на юридическото лице, който се намира на мястото на доставяне. Ако процесуален документ не бъде доставен по посочения в настоящия параграф начин, той се изпраща по пощата на адреса на юридическото лице и се счита за доставен 10 дни след датата на изпращането по пощата.

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Срокът започва да тече от 0 часа и 00 минути в деня след събитието, определящо началото му, освен ако в специални закони не е предвидено друго (чл. 73 от Гражданския процесуален кодекс).

7 Когато срокът се брой в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Сроковете се броят в календарни дни. Срокът започва да тече от 0 часа и 00 минути в деня след календарната дата или събитието, определящо началото му, освен ако в специални закони не е предвидено друго.

8 А когато този срок се брой в седмици, месеци или години?

Процесуален срок, който се брой в години, месеци, седмици или дни, започва да тече от 0 часа и 00 минути в деня след календарната дата или събитието, определящо началото му, освен ако в специални закони не е предвидено друго.

9 Кога изтича срокът, ако се брой в седмици, месеци или години?

Срок, който се брой в седмици, изтича в 24 часа и 00 минути в съответния ден на последната седмица, включена в него. Срок, който се брой в месеци, изтича в 24 часа и 00 минути в съответния ден на последния месец, включен в него. Срок, който се брой в години, изтича в 24 часа и 00 минути в съответния ден на последния месец на последната година, включена в него. Ако срок, изразен в години или месеци, изтича в месец, в който няма съответната дата, срокът изтича в последния ден на този месец.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Официалните празници и почивните дни (събота и неделя) се включват в срока. Ако последният ден на срока е почивен ден или официален празник, се счита, че срокът изтича в първия следващ работен ден.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Възстановяване на процесуални срокове. Лица, които пропуснат краен срок, определен с конкретен закон или от съд, поради причини, признати от съда за важни, могат да искат възстановяване на въпросния срок. Съдът има право да възстанови даден срок по своя инициатива, когато преписката по делото показва, че въпросният срок е пропуснат поради важна причина.

Молба за възстановяване на срок се подава до съда, в който трябва да бъде извършено процесуалното действие. Тя се разглежда чрез писмена процедура. Процесуалното действие (предявяване на иск, представяне на документи или изпълнение на други действия), по отношение на което е пропуснат срокът, трябва да се извърши заедно с молбата. Молбата за възстановяване на срок трябва да е мотивирана. Тя трябва да е придружена от доказателства, обосноваващи необходимостта от възстановяване на срока.

Процесуален срок се възстановява с определение на съда. Отказ за възстановяване на процесуален срок се постановява под формата на мотивирано определение на съда. Определение на съда за отказ възстановяване на пропуснат процесуален срок подлежи на обжалване с отделна жалба.

12 Какви са сроковете за обжалване?

Жалба срещу решение, постановено от окръжен съд, се подава в срок от 30 дни от произнасянето на решението от първоинстанционния съд.

Отделна жалба срещу решение, постановено от окръжен съд, може да се подаде:

в срок от 7 дни от датата на постановяването на решението в случаите, в които обжалваното решение на първоинстанционния съд е постановено в устно производство;

в срок от 7 дни от датата на връчването на заверено копие на решението в случаите, в които обжалваното решение на първоинстанционния съд е постановено в писмено производство.

Могат да се обжалват решения на окръжни съдилища, които разглеждат дело по същество, като отделни жалби могат да бъдат подавани срещу решения на окръжни съдилища за постановяване на временни мерки, изрично посочени в Гражданския процесуален кодекс (например срещу решение, с което се отхвърля молба за възстановяване на процесуален срок (чл. 78, параграф 6 от Гражданския процесуален кодекс), срещу решение по съдебни разноси (чл. 100 от Гражданския процесуален кодекс) или срещу решение, което възпрепятства понататъшното производство).

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

Съдебно заседание трябва във всеки случай да се провежда непрекъснато, освен в случаите, когато е обявено отлагане, което не може да надвишава пет работни дни. Отлагане може да бъде обявено, за да се даде възможност на съда и страните в производството да си починат от продължително изслушване и да съберат липсващите доказателства, като по този начин се осигури възможно най-бързо решаване на делото. Ако съд отложи заседание, времето на следващото съдебно заседание трябва да бъде определено и съобщено на участниците срещу подпис. Лицата, които не са се явили в съда или са включени в производството след започването му, се уведомяват за времето на следващото съдебно заседание в съответствие с Гражданския процесуален кодекс.

В определени случаи съдебното заседание може да бъде спряно. Такова спиране означава, че всяко процесуално действие, което следва да бъде извършено с оглед на решаването на делото по същество, временно се преустановява за неопределен период от време. Дело може да бъде спряно по обективни причини, посочени в конкретни закони, които пречат на изслушването на гражданско дело и не подлежат на преценка на страните или на съда, или при обстоятелства, които не са предвидени в конкретни закони, но въпреки това възпрепятстват съда в разглеждането на делото по същество.

Съдът може да спре изслушване при следните обстоятелства:

в случай на смърт на физическо лице или прекратяване на юридическо лице, което е страна по делото, когато наследяването на права е позволено в светлината на правоотношенията, свързани със спора; когато дадена страна загуби правоспособността си, делото трябва да бъде прекратено, докато бъде изяснен наследникът на починалото физическо лице или правоприменикът на прекратеното юридическо лице или обстоятелствата, довели до неуспеха на наследяването/правопримемството, или бъде определен законен представител на физическо лице, изгубило правоспособността си;

когато конкретно дело не може да бъде разгледано, докато не бъде решено друго дело, делото в гражданско, наказателно или административно производство се спира до влизане в сила на съдебно решение, определение или решение или до постановяване на решение в административно производство;

когато в дело, свързано с имуществени иски срещу ответник, се установи, че удовлетворяването на такива имуществени иски е свързано с изслушването на наказателно дело, делото се спира до приключването на наказателното дело или до отменяне на временните ограничения върху правата на собственост; в конкретни закони са посочени и други обстоятелства.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Неприложимо.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Изтичането на срок преди предявяването на иск води до отхвърляне на иска.

Когато съдът признае, че срок е бил пропуснат поради важна причина, нарушеното право може да бъде защитено и въпросният срок може да бъде възстановен.

Въпроси, свързани с имущественото право, свързани с имущество, възстановяването на което е обект на изтекли давностни срокове, се решават в съответствие с разпоредбите на том IV от Гражданския кодекс.

Правото на извършване на процесуално действие изтича с изтичането на определения по закон или от съд срок. Всички процесуални документи, представени след изтичането на срока, се връщат на вносителя. Пропускането на срок за изпълнение на определено процесуално задължение не освобождава съответното лице от това задължение.

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Ако сроковете са пропуснати поради важни причини и не са изминали повече от три месеца от постановяването на решението от съда, съдът може по искане на ищеца да възстанови въпросните срокове. Срок за обжалване може да бъде възстановен когато съдът признае, че въпросният срок е бил пропуснат поради важни причини. Определение на съда, с което се отхвърля молба за възстановяване на срок за обжалване, подлежи на обжалване с отделна жалба. Ако апелативният съд уважи тази отделна жалба и възстанови срока за обжалване, председателят на гражданското отделение на апелативния съд трябва да предаде жалбата заедно с преписката по делото на съдебния състав на апелативния съд или да отнесе въпроса за допустимостта на жалбата обратно до първоинстанционния съд за решение. Ако при тези обстоятелства преписката по делото бъде отнесена до съдебния състав на апелативния съд, апелативният съд трябва да изпрати копия от жалбата и приложенията към нея до страните в производството в срок от три работни дни след датата на обявяване на жалбата за допустима. След изтичането на срока за оспорване на съдебно решение и за отговор на жалба, първоинстанционният съд изпраща делото на апелативния съд в седемдневен срок и уведомява страните. Когато делото бъде изпратено до апелативния съд и последният определи, че срокът за обжалване е пропуснат, съдът може да възстанови срока по собствена инициатива (служебно), при условие, че преписката по делото ясно показва, че срокът е бил пропуснат поради важна причина, или да предложи на страната по производството да внесе молба за възстановяване на срока за обжалване (чл. 307, параграфи 2 — 3, чл. 338 и чл. 78 от Гражданския процесуален кодекс). Определение, с което се отхвърля молба за възстановяване на срок, подлежи на обжалване чрез отделна жалба (чл. 78, параграф 6 от Гражданския процесуален кодекс).

Последна актуализация: 25/06/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Срокове на процедура - Люксембург

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

Сред процесуалните срокове, предвидени от люксембургското право, са сроковете за обжалване, сроковете за извършването на процесуални действия, сроковете за явяване пред съд, сроковете поради отдалеченост и др.

Тъй като давностните и преклузивните срокове не са от чисто процесуално естество, те няма да бъдат разглеждани в рамките на настоящата разработка.

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

За неработни дни се считат съботите и неделите, както и следните законоустановени празнични дни:

Нова година, Свети понеделник, 1-ви май, Възнесение Господне, Петдесетница, Националният празник, който се чества на 23 юни;

Успение на Пресвета Богородица, Все Светии и първият и вторият ден от Коледа.

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

Процесуалните срокове зависят от правния спор и от вида на образуваното производство.

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

Срокът започва да тече от полунощ на деня на действието, събитието, решението или уведомяването/връчването на акта.

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Да, ако според закона се изисква връчване от съдебен изпълнител или уведомяване от съдебен деловодител, връчването или уведомяването могат да се считат за извършени на друг ден, различен от деня на реалното лично връчване на документа на съответното лице (напр. при отказ да се получи документът, при уведомяване или връчване на адреса, където лицето живее, и др.).

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Всеки процесуален срок започва да тече от полунощ на деня на действието, събитието решението, връчването или уведомяването, от които започва да се отчита срокът.

7 Когато срокът се брои в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Законоустановените празнични дни, съботите и неделите се броят като част от сроковете.

8 А когато този срок се брои в седмици, месеци или години?

Законоустановените празнични дни, съботите и неделите се броят като част от сроковете.

9 Кога изтича срокът, ако се брои в седмици, месеци или години?

Всеки процесуален срок изтича в полунощ на последния ден.

Когато срокът се брои на седмици, той изтича в деня на последната седмица, който е същият като деня на действието, събитието, решението, връчването или уведомяването, от които започва да се отчита срокът.

Когато срокът се брои на месеци или години, той изтича в деня на последния месец или на последната година, който е същият като деня на действието, събитието, решението, връчването или уведомяването, от които започва да се отчита срокът. При липса на съответствие срокът изтича на последния ден от месеца.

Когато срокът се брои на месеци и дни или в части от месеци, първо се броят пълните месеци, а след това дните или частите от месеца; при изчисляването на частите от месеца се счита, че месецът се състои от 30 дни.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Всеки срок, който нормално изтича в събота, неделя или в деня на законоустановен празник или на ден, приравнен на празничен, се удължава до първия следващ работен ден. Същото се отнася за уведомленията, които се обявяват в сградата на общината в случая, когато общинските служби не приемат граждани в последния ден, на който срокът изтича.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

За лицата, които живеят в чужбина, се прилага срок поради отдалеченост, когато срещу тях е заведен иск пред люксембургски съд. Този срок варира от петнадесет до тридесет и пет дни в зависимост от мястото, на което живее призованото лице.

12 Какви са сроковете за обжалване?

По принцип срокът за обжалване е четиридесет дни, като за лицата, които живеят в чужбина, се прилага срок поради отдалеченост. Освен това жалба срещу съдебно решение, което не подлежи на предварително изпълнение, не може да бъде подавана преди изтичането на осем дни. Срокът за обжалване на съдебно решение, което е постановено неприсъствено, е петнадесет дни и започва да тече от датата, на връчването или на уведомяването за решението.

Определение за налагане на обезпечителна мярка може да се обжалва в срок от петнадесет дни от датата на връчването му. Ако то е постановено в отсъствието на ответника, срещу него може да се направи възражение в срок от осем дни от връчването му. Срокът за представяне на възражения и срокът за обжалване текат едновременно.

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

В областта на обезпечителните мерки — исковата молба се предявява, като за тази цел насрещната страна се призовава в съдебно заседание в обичайните ден и час за постановяване на обезпечителни мерки. При все това, ако е необходимо бързо провеждане на производството, председателят на съда или съдията, който го замества, може да постанови призоваване на страните в определен час — в съдебно заседание или в неговия дом, — дори и през празнични или неработни дни.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Когато във Великото Херцогство се призовава лично страна с местоживеене отвъд териториалните граници на Великото Херцогство, за нея се прилагат обичайните срокове, освен ако съдът не ги удължи при необходимост.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Изтичането на срока за обжалване води до преклузия, погасяване на правото. По принцип изтичането на срока за извършването на процесуални действия води до погасяване или заличаване на правото на извършване на тези действия.

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Ако дадено лице не е предприело процесуални действия в установения срок, преклузивното действие, настъпило в резултат на изтичането на срока, може да бъде отменено по всяко едно дело, ако лицето не по своя вина не е могло да се запознае своевременно с акта, от чиято дата на постановяване започва да тече срокът, или ако за лицето е било невъзможно да предприеме процесуални действия. Молбата за това е допустима единствено, ако е предявена в срок от петнадесет дни, считано от момента, в който заинтересованото лице се е запознало с акта, от който започва да тече срокът, или от момента, в който лицето е могло да предприеме процесуални действия. Молбата е недопустима след изтичането на повече от една година от изтичането на срока, който би текъл вследствие на въпросния акт. Тези срокове нямат суспензивно действие.

Ако в рамките на три години не се предприемат процесуални действия, всяко производство се прекратява. Този срок се удължава с шест месеца във всички случаи, когато е налице подновяване на производството или конституиране на нов адвокат. Прекратяването на производството не води до погасяване на правото на иск. Лицето, което желае да действа процесуално, трябва да предяви нов иск с оглед защитата на правата си, освен ако правото му на иск е погасено по давност.

Определението за прекратяване на производството поради неспазване на определените срокове от адвокатите не подлежи на обжалване.

Връзки по темата

 <http://www.legilux.lu/>

Последна актуализация: 30/04/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не

са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Срокове на процедура - Холандия

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

Сроковете, които се прилагат в гражданското процесуално право, могат найобщо да бъдат групирани по следния начин:

а) Минимални срокове за предварително уведомяване за призоваване на насрещната страна и на всяка трета страна и свидетели да се явят в производството. Обикновено се прилага срок от наймалко една седмица. По принцип срок от наймалко една седмица се прилага и при призоваване на заинтересованите страни да се явят в производството, освен ако съдът не посочи друго (членове 114—119 и 276 (призоваване на страни и трети страни) и членове 170 и 284 (призоваване на свидетели) от Гражданския процесуален кодекс (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*). Важно е да се отбележи, че ако ответникът има известен адрес или е известно, че действително пребивава извън Нидерландия, срокът за призоваване на тази страна е наймалко 4 седмици (член 115 от Гражданския процесуален кодекс).

б) Максимални срокове за упражняване на правни средства за защита. Правната защита под формата на възражение (*verzet*) обикновено трябва да бъде потърсена в рамките на 4 седмици. Найобщо тримесечни срокове са приложими за подаване на жалба (*hoger beroep*), касационна жалба до Върховния съд (*cassatie*) и иск за отмяна на окончателно решение (*herroeping*) (вж. член 143 (възражение), членове 339 и 358 (жалба), членове 402 и 426 (касационна жалба до Върховния съд) и членове 383 и 391 (отмяна на окончателно решение) от Гражданския процесуален кодекс).

в) Срокове за изпълнение на процесуални действия от страните и за постановяване на решения от съда. Те обикновено са от 2 до 6 седмици. При определени обстоятелства съдът може да позволи отлагане на изпълнението на процесуалните действия.

г) Давностни срокове за започване на съдебни дела и упражняване на изпълнителни правомощия. Общият давностен срок е 20 години. В много случаи, обаче, се прилага покрътък давностен срок от 5 години. Срокът за плащанията на допълнителни санкции изтича 6 месеца след деня на възникването им. Давностен срок, който вече тече, може да бъде прекъснат, след което да започне да тече нов давностен срок. Например давностен срок, приложим по отношение на изпълнително правомощие, може да бъде прекъснат от постановяването на съдебно решение или от което и да е друго изпълнително действие (членове 306 — 325 от дял 3 от Гражданския кодекс (*Burgerlijk Wetboek*)).

Законоустановените срокове се подчиняват и на правилата, установени в Закона за общото удължаване на срокове ([Algemene Termijnenwet](#)).

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

В допълнение към съботите и неделите, в [Закона за общото удължаване на срокове](#) са посочени следните общоприети официални празници:

Нова година: 1 януари

Велики петък: петъкът преди Великден

Светли понеделник: понеделникът след Великден

Възнесение Господне: четвъртъкът, който се пада 40 дни след Великден

Ден на краля: 27 април

Ден на освобождението: 5 май

Понеделникът след Петдесетница

Коледа и денят след Коледа: 25 и 26 декември.

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

Законоустановените срокове се подчиняват на правилата, установени в Закона за общото удължаване на срокове. Този закон предвижда, че определен в закон срок, който изтича в събота, неделя или на общопризнат официален празник, се удължава до края на следващия ден, който не е събота, неделя или общопризнат официален празник. Ако е необходимо, срок, който се състои от наймалко 3 дни, се удължава така, че да включва наймалко 2 дни, които не са съботи, недели или общоприети официални празници.

В националния процедурен правилник за граждански дела, образувани с призовка (*Landelijk procesreglement voor civiele dagvaarding bij de rechtbanken*), като отправна точка за изпълнението на процесуални действия от страните и произнасянето на решение се приема срок от 6 седмици. Съгласно националните правила за граждански производства в районните сектори на съдилищата (*Landelijk reglement voor de civiele rol van de kantonsectoren*), по принцип районните съдилища използват срокове от 4 седмици (<http://www.rechtspraak.nl/>).

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

Началото на срока винаги е първият ден след определящото събитие.

Призовки

Неприложимо.

Правни средства за защита

Срокът за правното средство за защита **възражение** (възможно единствено срещу решения, постановени в отсъствие на една от страните) има три начални момента:

моментът, в който решението бъде връчено лично на осъдената страна;

в случай че се използва друг метод за връчване: моментът, в който осъдената страна извърши действие, което доказва, че е наясно с решението или началото на изпълнението; и

в други случаи: моментът на приключване на изпълнението на решението.

Срокът за **жалби и касационни жалби до Върховния съд** срещу съдебни решения се изчислява от датата на произнасяне на съдебното решение.

Първият ден на срока е денят след деня на съдебното решение. Вижте също въпрос 12.

Срокът за жалби и касационни жалби до Върховния съд срещу решения се изчислява:

от датата на произнасяне на решението по отношение на жалбоподателя и заинтересованите страни, които са се явили в производството, и след връчването на решението или уведомяването за него по друг начин по отношение на други заинтересовани страни.

Крайният срок за **иск за отмяна** на влязло в сила съдебно решение или решение започва след възникване на основанието за отмянето му и узнаването на това основание от ищеца или жалбоподателя, но във всеки случай не и преди съдебното решение или решението да е станало окончателно, т.е. преди да е невъзможно да бъде отменено чрез възражение, обжалване или обжалване пред Върховния съд.

Процесуални действия

Фиксираните срокове за изпълнение на процесуални действия обикновено се изчисляват от предишната дата в описа на делата в пълни седмици.

Например: след насрочено изслушване в сряда, делото е поставено отново в описа на делата в сряда, която се пада 4 седмици покъсно, а крайният срок за внасяне на документи е 10 часа. Ако, например, делото бъде свалено от описа, съдът определя датата на която то отново ще бъде включено в описа.

Давностни срокове

Началният момент на давностните срокове, които се отнасят до правни действия, зависи от естеството на действието. Например правото на предявяване на иск, с който се претендира изпълнението на договорно задължение за предоставяне или извършване на нещо, изтича пет години след началото на деня, следващ деня, в който претенцията е станала изискуема. Пример: правото на предявяване на иск за прекратяване на незаконна ситуация изтича пет години след началото на деня, следващ деня, в който може да се иска незабавно прекратяване на положението.

Принудително изпълнение

По принцип изпълнителните правомощия изтичат 20 години след началото на деня, следващ деня на произнасяне на съдебното решение.

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Не. Обаче в някои случаи начинът, по който дадена страна узнава за съдебното решение, оказва влияние върху началния момент на срока за търсене на правна защита, например за внасяне на възражение. Вижте също въпрос 4.

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Не. Срокът започва да тече в деня, следващ деня на настъпване на събитието.

7 Когато срокът се брой в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Освен когато е посочено друго, правото на Нидерландия използва календарни дни. Законът за общото удължаване на срокове предвижда, че срок, който изтича в събота, неделя или на общопризнат официален празник, се удължава до края на следващия ден, който не е събота, неделя или общопризнат официален празник.

Освен това, ако е необходимо, определен в закон срок, който се състои от наймалко 3 дни, се удължава така, че да включва наймалко 2 дни, които не са съботи, недели или общоприети официални празници.

8 А когато този срок се брой в седмици, месеци или години?

Това също са календарни месеци и календарни години.

9 Кога изтича срокът, ако се брой в седмици, месеци или години?

Призовки

Неприложимо.

Правни средства за защита

В производствата с призовки правни средства за защита се търсят чрез издаването на призовки. Освен ако съдът, пред който е призована да се яви страната, не разреши това, съдебният изпълнител не може да издаде уведомлението на съдебния изпълнител след 20:00 часа. Следователно срокът действително изтича в 20:00 часа на последния ден. При такива производства трябва също така да се има предвид, че нито денят, в който е издадена призовката, нито денят, в който страната е призована да се яви (първият ден в описа на делата), не се брой при изчисляването на уведомителния срок на призовката. Следователно минималният срок за предварително уведомяване трябва да е между тези две дати.

При производства с молба правни средства за защита се търсят чрез подаване на молба в деловодството на съда. Това може да се направи по пощата или лично през работното време на деловодството, или по факс до полунощ на последния ден на срока.

По отношение на обжалвания по семейни дела началният момент се различава леко от приложимия при обжалвания в други производства (вж. също въпрос 4 „Правни средства за защита“). Молителят може да внесе жалба в срок от 3 месеца след деня на произнасяне на съдебното решение. Други заинтересовани страни могат да внесат жалба в срок от 3 месеца от момента, в който съдебното решение им бъде връчено или бъдат уведомени по друг начин за него.

Процесуални действия

Ако делото е включено в описа, по отношение на представянето на документи се прилагат следните правила. По принцип документ, предвиден за дадена дата по описа, се представя в деловодството на съда до крайния срок за внасянето му. Това е моментът, найкъсно в който всички документи, с изключение на призовката и докладите, трябва да бъдат на разположение на съда. Съгласно националните процедурни правила, денят и часът за представяне на документите са: сряда в 10:00 часа. Ако не се провежда заседание, защото делото се разглежда писмено, документите се предават в деловодството на съда на или преди датата на делото. Районният сектор на съда винаги провежда заседание и в този случай процесуалните действия могат да се извършват и устно. Документите се внасят в деловодството на съда не покъсно от деня, предхождащ деня на делото. Това може да се направи по пощата или лично през работното време на деловодството, или по факс до полунощ на съответния ден.

Давностни срокове

Вж. също „Давностни срокове“ във въпрос 4. За някои права на предявяване на иск е важен моментът, в който дадена страна е узнала за определен факт. Пример: правото на предявяване на иск за възстановяване на недължимо плащане изтича пет години след началото на деня следващ датата, на която кредиторът е узнал както за съществуването на вземането, така и за самоличността на получателя, и във всички случаи 20 години след възникването на претенцията.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Да. Срок, който изтича в събота, неделя или на общопризнат официален празник, се удължава до края на следващия ден, който не е събота, неделя или общопризнат официален празник. Обаче съгласно Закона за общото удължаване на срокове това не се прилага за срокове, които се определят чрез обратно преброяване от определен момент или събитие. С други думи, правилото се прилага по отношение на максимални, а не на минимални срокове.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

В някои случаи законът предвижда удължаване на срока. Например, ако изгубилата делото страна почине по време на срока за подаване на жалба и наследниците на тази страна желаят да я наследят в производството по обжалване, се прилага нов тримесечен срок.

Найобщо, обаче, правилата за сроковете се прилагат строго, въпреки че Върховният съд на Нидерландия (*Hoge Raad der Nederlanden*) е направил изключение за случаите, в които обжалващата страна не е била уведомена за съдебното решение незабавно поради грешка или пропуск от страна на съда. В такъв случай страната е пропуснала крайния срок без да има вина за това и се дава кратко удължаване.

12 Какви са сроковете за обжалване?

Срокът за обжалване обикновено е 3 месеца. В някои граждански дела, като например обезпечително производство (бързо производство), се прилага пократки срокове за обжалване и обжалване пред Върховния съд, а именно съответно 4 и 8 седмици.

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

Всички срокове във връзка с това дали дадена страна трябва да се яви са минимални срокове. Не са определени максимални срокове.

Призовки

Сроковете за предварително уведомяване при призоваването на дадена страна могат да бъдат съкратени от съда по искане на ищеца, при необходимост, при определени условия. При обезпечителни производства призовка се издава единствено след като съдията е определил датата и часа на заседанието, което може да се проведе и в неделя. Ако е необходимо, страната може да бъде призована с много малко предварително уведомяване. Съдът може да определи пократък срок за предварително уведомяване на страна и при производства, образувани с молба. Съдът не може да удължава сроковете за предварително уведомяване при призоваването на дадена страна, въпреки че може да определи подълги срокове за предварително уведомяване за явяване при производства, образувани с молба (вж. въпроси 7 и 8).

Процесуални действия

Съдът може да удължи сроковете, в които страните трябва да извършат процесуални действия, ако страните заедно поискат това. Ако молбата бъде отправена едностранно, отлагане се позволява единствено поради непреодолими причини или обстоятелства с непреодолима сила. Непреодолимите причини включват, например, действителна или правна сложност на делото, необходимост да се изчака съдебно решение в други производства от значение или ситуация, при която страната или адвокатът ѝ е болен или в отпуск.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Правото на Нидерландия не съдържа разпоредби за такива ситуации.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Призовки

Ако дадена страна бъде призована без достатъчно предизвестие, призовката става недействителна, ако обвиняемият не се яви пред съда, и се обявява за недействителна от съда. Тя не става недействителна автоматично. Ищецът може да поправи такъв недостатък, като издаде изменено уведомление от съдебен изпълнител преди първата дата на делото.

Ако ответникът не се яви на първата дата на делото, призовката се проверява за недостатъци, които могат да я направят недействителна. Ако призовката е редовна, ответникът се обявява в неизпълнение поради неявяване и искът обикновено се допуска в отсъствието на една от страните. Ако ответникът не се яви и има вероятност да не е получил уведомлението на съдебния изпълнител в резултат на недостатъка, съдът обявява уведомлението за недействително.

Ако ответникът не се яви или не назначи адвокат, въпреки че е получил уведомление за това в призовката, и се окаже, че уведомлението на съдебния изпълнител съдържа недостатък, който го прави недействително, ответникът не се обявява в неизпълнение поради неявяване. Съдът определя нова дата за делото и разпорежда отстраняване на недостатъка за сметка на ищеца. Ако ответникът се яви и не се позове на недостатъка, призовката се счита за редовно издадена.

Правни средства за защита

Ако срокът за търсене на правно средство за защита бъде превишен, наказанието е недопустимост на обжалването. Съответното съдебно решение става окончателно, т.е. вече е невъзможно да бъде отменено чрез възражение, обжалване или обжалване пред Върховния съд.

Процесуални действия

Ако дадено процесуално действие не бъде извършено в определения срок, при определени условия може да се получи отлагане (вж. въпрос 10).

Ако не може да се получи отлагане, правото на извършване на процесуалното действие се погасява.

Давностни срокове

Ако заинтересованата страна е допуснала да изтече срокът за започване на съдебно дело, правото на действие, защитено от иска, продължава да съществува. Вече не е възможно, обаче, то да бъде упражнено чрез съд.

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Лицата, пропуснали срок, разполагат със следните правни средства за защита.

Призовки

Ответник, който не се яви на първата дата на делото, обикновено се счита за неявил се. До момента на произнасяне на окончателното съдебно решение този ответник може да предотврати произнасянето на съдебно решение в отсъствие на една от страните, като се яви като страна по производството. След произнасянето на окончателното съдебно решение страната, обявена в неизпълнение, може да се възползва от правото на възражение. Съдебното решение, постановено в отсъствие на една от страните, предотвратяването на произнасянето на съдебно решение в отсъствие на една от страните и възражението не са приложими при производства, образувани с молба. В такива случаи заинтересованата страна, която не се е явила, има право на обжалване.

Правни средства за защита

Сроковете за търсене на средства за правна защита се налагат от съда служебно. Сроковете за обжалване и обжалване пред Върховния съд са задължителни. Съдилищата са много стриктни при прилагането на тези срокове в интерес на правната сигурност. Обаче Върховният съд на Нидерландия е внесъл известна гъвкавост за обжалвания в производства, образувани с молба. В жалбата трябва да се посочат мотивите за обжалването, но в случаите, когато решението е произнесено, но все още не е изпратено, и поради това обжалващата страна няма достъп до изложените доводи, тя може да представи мотивите за обжалването в последваща допълнителна жалба. Самата жалба, обаче, трябва да бъде внесена в определения срок. Само в редките случаи, в които съдът е извършил двойна грешка, срокът се удължава с 14 дни след получаването на решението. Такъв е случаят, в който подаващата жалбата страна не е знаела и не е могла да знае кога ще бъде произнесено решението в резултат на грешка от страна на съда (или на съдебния секретар) и решението е било изпратено или издадено едва след изтичането на срока за обжалване в резултат на грешка, която не може да бъде приписана на обжалващото лице. При производства, образувани с искова молба, в жалбата не трябва да се посочват основанията за обжалването. Основанията се представят на покъсен етап на производството.

Процесуални действия

При определени обстоятелства може да се поиска отлагане на извършването на процесуални действия (вж. въпрос 13). Ако не бъде получено отлагане, правото на извършване на процесуалното действие се погасява.

Давностни срокове

Не съществува правно средство за защита при изтичане на давностни срокове, освен съвременното им прекратяване (вж. въпрос 1.г).

Независимо от това, при много изключителни обстоятелства съдът може да се произнесе, че позоваването на давностен срок противоречи на принципите на разумност и справедливост.

Последна актуализация: 12/09/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не

са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Срокове на процедура - Австрия

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

Австрийското законодателство предвижда различни видове срокове.

Прави се разграничение между процесуални срокове, т.е. сроковете, до които страна по производството или друго лице, участващо в него, може или трябва да предприеме определени действия за целите на производството, и срокове на погасяване на материално право, т.е. сроковете, в които трябва да се е състояло определено събитие, за да произведе определени правни последици, предвидени от съдебната система (напр. крайният срок за подаване на иск за нарушаване на правото на собственост съгласно член 454 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК) или за даване на предизвестие за напускане на наета собственост съгласно член 560 от ГПК). Важен момент е, че времето, необходимо за доставка с пощенска услуга, не се включва при процесуалните срокове, но се включва при материалноправните срокове. Това означава например, че една жалба се счита за подадена в срок, ако е била изпратена по пощата до последния ден на процесуалния срок за обжалване (дата на пощенското клеймо), дори и ако съдът я получи след крайния срок.

Разграничение се прави и в зависимост от това дали срокът се определя пряко от закона (напр. срокове за обжалване) или от съдията, според изискванията на конкретния случай (напр. краен срок за внасяне на гаранция за покриване на разноските). Сроковете за разследване, за които законът посочва само определена времева рамка (минимална или максимална продължителност или приблизителна продължителност, както например в член 257, алинея 1 от ГПК за датата за предварително изслушване), представляват комбинация от двете.

Абсолютните срокове се определят от датата, на която те изтичат (обикновено един календарен ден), докато относителните срокове се определят от началната дата и продължителността.

В общия случай съдиите могат да удължават сроковете (срокове, които подлежат на удължаване). Изключителните случаи, в които законът забранява удължаване, са известни като срокове, неподлежащи на удължаване, или задължителни срокове (напр. сроковете за подаване на жалби).

Прави се разграничение между обратими и необратими срокове, в зависимост от това дали при пропускане на срока е възможно възстановяване на предишното положение. Според общото правило сроковете са обратими. В изключителните случаи, в които възстановяване на предишното положение е забранено, крайният срок се нарича преклузивен или фиксиран срок (*Fallfrist*). Примери за преклузивни процесуални срокове са крайните срокове за подаване на молба за отмяна или на молба за повторно разглеждане (член 534 от ГПК).

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

Събота, неделя, Разпети петък и официалните празници са неработни дни в Австрия. Официални празници в Австрия са Нова година (1 януари), Богоявление (6 януари), понеделника след Великден, Първи май (1 май), Възнесение Господне, Петдесетница, Corpus Christi, Успение Богородично (15 август), националният празник на Австрия (26 октомври), Все Светии (1 ноември), празника на непорочното зачатие (8 декември), Рождество Христово (25 декември) и втория ден на Коледа (26 декември).

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

Повечето разпоредби относно сроковете могат да бъдат намерени в членове 123 – 129 и членове 140 – 143 от ГПК, както и в член 89 от Закона за организацията на съдилищата (*GOG*).

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

В повечето случаи срокът започва да тече от датата на ефективно връчване на решението, което разпорежда или дава началото на протичане на срока; в останалите случаи срокът започва да тече с произнасянето на решението (член 124 от ГПК).

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Не. Както е посочено в точка 4, връчването обикновено е събитието, което дава начало на процесуалния срок, независимо от начина, по който то е осъществено.

Срокът започва да тече с връчването или произнасянето на решението, което разпорежда или дава началото на протичане на срока.

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Не, датата на събитието, което поставя начало на срока (напр. връчване), не се включва при изчисляване на крайния срок.

7 Когато срокът се брой в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Сроковете се изчисляват в календарни дни.

8 А когато този срок се брой в седмици, месеци или години?

В този случай отново сроковете се изчисляват в календарни дни.

9 Кога изтича срокът, ако се брой в седмици, месеци или години?

Сроковете, които се броят в седмици, месеци или години, изтичат в полунощ на деня от последната седмица или последния месец, който съответства като име или пореден номер на началната дата (член 125, алинея 2 от ГПК). Ако в последния месец на срока няма такава дата (напр. ако едномесечен срок започва на 31 януари), срокът изтича в последния ден от този месец (член 125, алинея 2 от ГПК). Неработните дни не се отразяват на началната дата и продължителността на сроковете.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Да, сроковете, които изтичат в събота, неделя, на официален празник или на Разпети петък, се удължават до следващия работен ден.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Задължителните срокове в производствата по обжалване спират да текат от 15 юли до 17 август и от 24 декември до 6 януари. Ако един от тези периоди започва по време на задължителен срок или ако началото на задължителен срок попада в един от тези периоди, срокът се удължава с целия период или с оставащата част от периода.

Това не се прилага за някои специфични производства, по-специално при спорове, свързани с правонарушения, спорове за издръжка, искове за принудително изпълнение и временни разпореджания, нито за решения в полза на ищеца при неявяване на ответника.

12 Какви са сроковете за обжалване?

Като правило сроковете за обжалване зависят от вида (съдебно решение или определение) и предмета на решението. При граждански производства по исков ред срокът за обжалване на определение (*Rekurs*) обикновено е 14 дни, докато срокът за обжалване на съдебно решение (*Berufung*) е четири седмици.

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

В общия случай съдиите могат да удължават сроковете (срокове, които подлежат на удължаване). Изключителните случаи, в които законът забранява удължаване, са известни като срокове, неподлежащи на удължаване, или задължителни срокове (напр. сроковете за подаване на жалби).

Всички срокове могат да бъдат съкращавани, при условие че страните се договорят писмено за това. Съдът може да съкрати срок по искане на една от страните, при условие че страните могат да докажат, че по-кратък срок е необходим, за да се избегне рискът от значителни загуби, и че другата страна лесно може да изпълни необходимото процесуално действие в съкратения срок (член 129 от ГПК).

Срок може да бъде удължен при поискване, ако страната, която се ползва от удължаването, има непреодолими или много сериозни причини да не може да извърши процесуалното действие навреме и, по-специално, ако без удължаването тя би претърпяла непоправими щети (член 128, алинея 2 от ГПК). Срокове не може да бъдат удължавани по споразумение между страните (член 128, алинея 1 от ГПК).

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Не, защото важното тук е това, че процесуалните действия по отношение на австрийския съд се извършват в срок.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Като общо правило страна, която не извърши процесуални действия в срок, губи правото да извърши съответното процесуално действие (преклузивен ефект, член 144 от ГПК). Има и изключения, като например член 289, алинея 2 от ГПК (където е уредено невявяване за целите на събиране на доказателства) и член 491 от ГПК (където са уредени последиците от невявяване на съдебно заседание в производство по обжалване). Процесуални действия, предприети след изтичането на срока, обикновено не се вземат предвид по силата на закона, но в някои случаи се изисква заявление.

Понякога, в допълнение към обичайните резултати, бездействието има специфични последици. Те се различават значително. Най-важна специфична последица от бездействието е това, че когато едната страна пропусне да извърши действие, другата страна може да подаде молба за издаване на неприсъствено решение (членове 396 и 442 от ГПК). Ето и други примери: ако двете страни не се явят в съда, производството се спира за най-малко три месеца (член 170 от ГПК); ако ищецът по брачно дело не се яви, молбата му може да бъде счнета за оттеглена, но не и за изоставена, по искане на ответника (член 460, точка 5 от ГПК).

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Наличните средства за защита за преодоляване на правните последици от невявяване в съда или от непредприемане на процесуални действия са както следва:

Възстановяване на предишното положение (член 146 и сл. от ГПК):

Към възстановяване на предишното положение може да се прибегне за премахване на последиците от невявяване в съда или неспазване на срок за процесуално действие, когато неспазването от страна на страната или неин представител се дължи на непредвидено или неизбежно събитие, което не е по вина на страната или нейния представител или вината им е незначителна (лека небрежност). Заявление за това правно средство за защита трябва да бъде подадено в срок от 14 дни от отстраняването на пречката.

Възражение (членове 397а и 442а от ГПК):

Възражението е правно средство за защита, което има за цел отмяна на решение в полза на ищеца при невявяване на ответника съгласно член 396 или член 442 от ГПК. Като правило възражения трябва да се подават в съда, който взема решение по делото, под формата на подготвителни писмени становища, в срок от 14 дни от връчването на решението в полза на ищеца при невявяване на ответника (срок, неподлежащ на удължаване).

Обжалване (членове 461 и сл. от ГПК):

Жалба срещу решение в полза на ищеца при невявяване на ответника може да бъде подадена главно на основание, че не е налице неспазване, тъй като се прилага едно от основанията за нищожност, посочени в член 477, алинея 1, точки 4 и 5 от ГПК (неправилно връчване или липса на представителство на страната в производството).

Последна актуализация: 24/09/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази

страница [PI](#) е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.

Срокове на процедура - Полша

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

В полските граждански производства се разграничават следните срокове: 1. за процесуалните действия, които следва да бъдат извършени от страните: законови, съдебни и договорни; 2. за процесуалните действия, които трябва да бъдат изпълнени от съда: инструктивни срокове. Законите и съдебните срокове са крайни срокове и не могат да бъдат превишавани.

Законовите срокове, определени като преклузивни (което означава, че неспазването им прави дадено процесуално действие недействително), са предвидени в закона. Такива срокове не могат да бъдат удължавани или съкращавани от съда. Законите срокове започват да текат от момента, посочен в закона. Съществуват два вида законови срокове: срокове *ad quem* (преди изтичането на които трябва да се изпълни дадено действие), и срокове *post quem* (след изтичането на които може да бъде извършено дадено действие). Законите срокове включват сроковете за обжалване, например срокът за подаване на въззивна жалба или друга жалба.

Съдебните срокове също са преклузивни срокове, но се определят от съд или съдия. Съдебните срокове могат да бъдат удължавани или съкращавани, но единствено поради важна причина и въз основа на искане, подадено преди изтичането на срока, дори и без да се изслуша насрещната страна. Тези срокове започват да текат от момента на издаване на постановление или разпореждане в този смисъл, а когато Гражданският процесуален кодекс (ГПК) предвижда служебно връчване, те започват да текат с неговото връчване. Съдебните срокове включват между другото сроковете за възстановяване на съдебна или процесуална дееспособност или за отстраняване на формални недостатъци на въззивна жалба или друга жалба.

Договорните срокове, както подсказва наименованието им, се определят по споразумение между страните. Класически пример е спиране на производството по съвместно искане на страните. Ако страните внесат такова искане, съдът може (но не е длъжен) да спре производството. Прилагането на този вид срокове зависи само от волята на страните.

Инструктивните срокове по принцип се отнасят до процесуалните органи (съдилищата), а не до страните. Неспазването им не води до неблагоприятни процесуални последици. Основната им цел е прилагането на принципа за бързина на производството. Пример за такъв срок е срокът за изготвяне на мотиви за решението от съда.

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

Съгласно Закона от 18 януари 1951 г. за официалните празници се прилагат следните законоустановени неработни дни:

всички недели (съботите не са законоустановени неработни дни),

1 януари — Нова година,

6 януари — Богоявление,

Великден,

Светли понеделник,

1 май — официален празник,

3 май — Национален празник трети май,

Петдесетница,

Корпус Кристи,

15 август — Успение Богородично,

1 ноември — Все светии,

11 ноември — национален празник — Ден на независимостта,

25 декември — Коледа,

26 декември — денят след Коледа.

През 2017 г. подвижните религиозни празници се падат на следните дати: Великден — 16 април, Светли понеделник — 17 април, Петдесетница —

4 юни и Корпус Кристи — 15 юни.

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

От гледна точка на гражданското право терминът „срок“ може да има две значения. От една страна, това е конкретен момент във времето (напр. 5 април 2017 г.), а от друга страна, определен период, който има начало и край (напр. 14 дни).

Когато е посочен краен срок (*dies ad quem*), става въпрос за точния момент, в който срокът изтича. Не е необходимо срокът да се посочи като ден, но трябва да бъде определен от събитие, което настъпва в конкретна ситуация, предвидена от договарящите се страни.

Процесуалните срокове се определят с помощта на единици за време като ден, седмица, месец или година. Съгласно член 165 от ГПК за начина за изчисляване на сроковете в гражданското производство се прилагат разпоредбите на Гражданския кодекс относно сроковете, ако закон, съдебно решение, решение на друг държавен орган или друг правен акт посочва срок, без да уточнява как той следва да се изчисли (член 110 от Гражданския кодекс). Предаването на процесуален документ в полски пощенски клон или в пощенски клон на оператор, предоставящ универсална пощенска услуга в друга държава — членка на Европейския съюз, се счита за равносилно на подаването на този процесуален документ в съда.

Същото важи и за подаването на документ от войник в централата на военната единица, от лице, лишено от свобода, в администрацията на пенитенциарната институция или от член на екипажа на полски морски кораб на капитана на този кораб.

Денят има 24 часа и започва и свършва в 24:00 часа. Срок, който се брои в дни, изтича в края на последния ден. Срок, който се брои в седмици, месеци или години, изтича в края на деня, съответстващ по име или по дата на първия ден от срока, или, ако в последния месец няма такъв ден — в последния ден от този месец. Ако даден срок е изразен като началото, средата или края на месеца, това означава първия, петнадесетия или последния ден от месеца, а половин месец съответства на 15 дни. Ако срок се брои в месеци или години и не се изисква непрекъснатост, се приема, че един месец има 30 дни, а една година — 365 дни. Ако края на срока за извършване на действие попада в законоустановен неработен ден или в събота, срокът изтича на следващия ден, който не е неработен ден или събота.

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

Ако началото на срок, който се брои в дни, е конкретно събитие, денят, в който настъпва събитието, не се брои при изчисляването на срока.

Например, ако на 11 януари 2017 г. страната е получила съдебен документ, призоваващ я да извърши конкретно действие в седемдневен срок, този срок изтича в полунощ (24:00 часа) на 18 януари 2017 г.

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Съдът може да връчва документи по различен начин: по пощата, чрез съдебен изпълнител, упълномощено лице или съдебната служба по връчванията. Връчването на адресата може да се извърши и чрез предаване на документа на адресата в деловодството на съда. Стига връчването да е извършено надлежно, всички тези методи са еднакво действителни и изборът на метод не оказва влияние върху сроковете.

От 8 септември 2016 г. правилата позволяват на съда да връчва документи чрез телеинформационна система, ако адресатът е подал документи чрез такава система или е избрал да подава документи чрез такава система. Адресат, който е избрал да подава документи чрез телеинформационна система, може да се откаже от електронното връчване.

Документ, който се връчва по електронен път, се счита за връчен на датата, посочена в електронното потвърждение за получаване на кореспонденция, дори ако тази дата попада в законоустановен неработен ден. Фактът, че електронната кореспонденция е получена през нощта, не оказва влияние върху действителността на връчването. В случай, че липсва електронно потвърждение за получаване на кореспонденцията, връчването се счита за действително 14 дни след датата, на която документът е качен в телеинформационната система. Горепосочените правила изискват от страните да проверяват електронния си акаунт поне веднъж на всеки 14 дни.

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Ако началото на срок, който се брои в дни, е конкретно събитие, денят, в който настъпва това събитие, не се брои при изчисляването на срока.

7 Когато срокът се брои в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Сроковете, които се броят в дни, се изчисляват в календарни дни. Ако края на срока за извършване на действие попада в законоустановен неработен ден или в събота, срокът изтича на следващия ден, който не е неработен ден или събота.

8 А когато този срок се брои в седмици, месеци или години?

Срок, който се брои в седмици, месеци или години, изтича в края на деня, съответстващ по име или по дата на първия ден от срока, или, ако в последния месец няма такъв ден — в последния ден от този месец.

Ако даден срок е изразен като началото, средата или края на месеца, това се разбира като първия, петнадесетия или последния ден от месеца. Половин месец съответства на 15 дни.

Ако срок се брои в месеци или години и не се изисква непрекъснатост, се приема, че един месец има 30 дни, а една година — 365 дни.

9 Кога изтича срокът, ако се брои в седмици, месеци или години?

Срок, който се брои в седмици, месеци или години, изтича в края на деня, съответстващ по име или по дата на първия ден от срока, или, ако в последния месец няма такъв ден — в последния ден от този месец.

Ако даден срок е изразен като началото, средата или края на месеца, това се разбира като първия, петнадесетия или последния ден от месеца. Половин месец съответства на 15 дни.

Ако срок се брои в месеци или години и не се изисква непрекъснатост, се приема, че един месец има 30 дни, а една година — 365 дни.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Ако краят на срока за извършване на действие попада в законоустановен неработен ден или в събота, срокът изтича на следващия ден, който не е неработен ден или събота.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Единствено съдебните срокове, т.е. тези, които са определени от съда или председателя, могат да бъдат удължавани или съкращавани.

Решението за удължаване или съкращаване на срока може да бъде взето както от председателя, така и от съда, но само по важни причини, чиято оценка е оставена на тяхна преценка.

Срокът може да бъде удължен или съкратен само по искане на страна, участник в охранително производство, встъпила страна, прокурор, инспектор по труда, омбудсман на въпросите на потребителите, неправителствена организация, вещо лице или свидетел, ако срокът засяга техните действия. Такова решение не може да бъде взето служебно.

Искането трябва да бъде подадено преди изтичането на определения срок.

12 Какви са сроковете за обжалване?

В полския Граждански процесуален кодекс са предвидени законови процесуални срокове за обжалване в зависимост от вида на решението на съда (съдебно решение (*wyrok*), решение по съществуването на делото при охранителни производства (*postanowienie co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym*), решение в отсъствие на една от страните (*wyrok zaoczny*), разпореждане за плащане по производство с писмено нареждане (*nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym*), разпореждане за плащане в процедури за заповед за плащане (*nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym*) и постановление (*postanowienie*). По-специално са предвидени следните законови срокове:

съдебно решение и решение по съществуването на делото при охранителни производства: мотивите за решението следва да се изготвят писмено по искане на дадена страна за връчване на съдебното решение и мотивите, внесено в срок от една седмица от датата на произнасянето на диспозитива на решението, а в два случая (когато страна, действателно без адвокат, юриконсулт или патентен представител, не е присъствала при постановяването на съдебното решение, защото е била лишена от свобода, и когато решението е постановено в закрито заседание) — в срок от една седмица от датата на връчване на диспозитива на решението. Жалбата може да бъде подадена до съда, който е издал обжалваното решение, в срок от две седмици от връчването на решението и неговите мотиви на жалбоподателя. Ако страната не е поискала връчване на решението и неговите мотиви в срок от една седмица от датата, на която е постановен диспозитивът на решението, срокът за подаване на жалбата започва да тече от деня, в който изтече срокът за подаването на такова искане;

постановление: срокът за внасяне на жалба е една седмица и започва да тече от връчването на постановлението или, ако в предписания срок страната не е поискала връчване на произнесеното на заседанието постановление, от произнасянето на постановлението;

решение, постановено в отсъствие на ответника: ответникът, срещу когото е постановено решение в негово отсъствие, може да подаде възражение в срок от две седмици от връчването на решението;

решение, постановено в отсъствие на ищеца: ако искът е бил отхвърлен изцяло или частично и ищецът е поискал да му бъдат предоставени мотиви, съдът излага мотивите за постановяване на решение в отсъствие на ищеца в срок от една седмица от връчването на решението или, когато ищец, който не е подал такова искане, е внесъл жалба в предвидения за това срок;

разпореждане за плащане по производство с писмено нареждане: с разпореждането за плащане на ответника се нарежда да удовлетвори изцяло иска заедно с процесуалните разноски в срок от две седмици от връчването на разпореждането или да подаде възражение в същия срок; разпореждане за плащане в процедури за заповед за плащане: когато издаде заповед за плащане, съдът постановява, че ответникът е длъжен да удовлетвори изцяло иска заедно с процесуалните разноски в срок от две седмици от връчването ѝ или да подаде възражение в същия срок.

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

Свидетел или страна в производството са абсолютно задължени да се явят пред съда. Свидетелят е длъжен да се яви пред съда дори ако не е запознат с обстоятелствата по делото или ако вече е решил да упражни правото си да откаже да свидетелства. Свидетелят трябва да обоснове писмено отсъствието (неявяването) си преди датата на съдебното заседание. Последващо подаване на обосновка за неявяване няма да попречи на съда да наложи глоба на свидетеля по време на съдебното заседание. Към писмената обосновка свидетелят трябва да приложи документ, потвърждаващ причината за неявяването си. Неявяването на свидетел може надлежно да се обоснове поради болест, важно служебно пътуване или сериозно непредвидено събитие. Когато като причина за неявяване при призоваване се посочва заболяване, съдебен лекар трябва да издаде удостоверение, потвърждаващо невъзможността на лицето да се яви. В такъв случай съдът определя друга дата за явяване.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Страна или свидетел трябва да спазва правилата за гражданското производство, прилагани от процесуалния орган (съда).

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Процесуално действие, извършено от дадена страна след изтичането на срока, е недействително. Този принцип се прилага по отношение както на законовите, така и на съдебните срокове. Недействителността на процесуално действие означава, че действие, извършено късно, не произвежда правните последици, които по закон произтичат от извършването му. Процесуално действие, извършено след изтичането на срока, е недействително дори когато съдът все още не е постановил решението след изтичането на срока.

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Ако даден срок бъде пропуснат, страната може да поиска възстановяването му или да подаде молба за възобновяване на производството.

Ако страната е пропуснала срока за извършване на процесуално действие не по своя вина, съдът възстановява срока по нейно искане.

Възстановяването обаче не е допустимо, ако неспазването на срока няма отрицателни процесуални последици за страната. Молба, съдържаща искане за възстановяване на срока, трябва да бъде подадена до съда, пред който е трябвало да се извърши действието, в срок от една седмица, след като престане да съществува причината за неспазване на срока. Обстоятелствата, обосноваващи искането, трябва да бъдат изложени в молбата. Страната трябва да извърши процесуалното действие в момента на подаване на молбата. След изтичането на една година от пропуснатия срок той може да бъде възстановен единствено в изключителни случаи. Възстановяването на срока за подаване на жалба срещу съдебно решение за унищожаване на брак, за обявяване на развод или за обявяване на несъществуването на брак не е допустимо, ако дори само една от страните е сключила нов брак след окончателното решение. Искане за възстановяване на срок, което е подадено със закъснение или е недопустимо съгласно закона, се отхвърля от съда. Фактът, че е подадена молба за възстановяване на срока, не спира производството или

изпълнението на решението. В зависимост от обстоятелствата, обаче, съдът може да спре производството или изпълнението на решението. Ако искането бъде удовлетворено, съдът може да пристъпи незабавно към разглеждане на делото.

Възобновяването на производството дава възможност за повторно разглеждане на дело, приключило с окончателно решение. Молба, с която се иска възобновяване на производството, често се разглежда като извънредно правно средство за защита (или извънредно обжалване), което се използва за оспорване на окончателни решения, за разлика от обикновените правни средства за защита (които се използват във връзка с неокончателни решения). Възобновяване на производството може да се иска на следните основания: съдебното решение се основава на подправен или променен документ или на осъдителна присъда, която впоследствие е била отменена; решението е получено чрез престъпление. Възобновяване на производството може да се иска и в следните случаи: ако по-късно бъде открито окончателно съдебно решение, отнасящо се до същото правоотношение, или се появят фактически обстоятелства или доказателства, които биха могли да повлияят на изхода на делото, които не са могли да бъдат използвани от страната в предишните производства; ако съдържанието на решението е било повлияно от постановление, което не е прекратило производството по делото, издадено въз основа на нормативен акт, признат от Конституционния съд за противоречащ на [Конституцията](#), ратифициран международен договор или закона (отменен или изменен в съответствие с Гражданския процесуален кодекс).

Възстановяване на производството не може да се иска повече от десет години след датата, на която съдебното решение е станало окончателно (освен ако страната е била лишена от възможността да действа или не е била надлежно представявана).

Последна актуализация: 27/06/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Срокове на процедура - Румъния

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

От процесуална гледна точка, като обща дефиниция, срокът за дадена процедура е времеви интервал, в рамките на който трябва да бъдат извършени или, обратно, са забранени определени процесуални действия. Сроковете се уреждат от членове 180—186 от Закон № 134/2010 относно Гражданския процесуален кодекс, с измененията и допълненията към него (в сила от 15 февруари 2013 г.).

Що се отнася до различните видове срокове, приложими по гражданското производство, всички те се класифицират според начина, по който са определени, като законови, съдебни или уговорени срокове (независимо от тяхното естество). Законите срокове са сроковете, изрично предвидени от закона. Те по принцип са установени, така че не могат да бъдат съкращавани или продължавани от съдията или от страните (например петдневния срок за връчване на призовка). По изключение законът позволява удължаване или съкращаване на определени законови срокове. Съдебните срокове са сроковете, които се определят от съда по време на разглеждането на делата за явяване на страните, за изслушване на свидетели, за администриране на другите доказателства, т.е. документи, експертни доклади и т.н. Уговорените срокове са сроковете, които могат да бъдат определени от страните по време на решаването на спорове и за тях не е необходимо одобрението на съдебния орган.

В зависимост от вида им процесуалните срокове са императивни (декларативни) и забранителни (отлагателни), като първите са срокове, в които трябва да се извърши определено процесуално действие (например сроковете, в които трябва да се подаде жалба — обжалване, второ обжалване и т.н.), а последните са сроковете, в които законът забранява всякакви процесуални действия.

Друг критерий за класифициране на сроковете е свързан със санкцията за неспазването им, като по този критерий сроковете са абсолютни и относителни. Ако не бъдат спазени, абсолютните срокове в крайна сметка влияят върху действителността на процесуалните действия, докато неспазването на относителните срокове, макар и да не води непременно до обезсилване на процесуалните действия, може да доведе до налагането на дисциплинарни или финансови санкции на виновните лица (срокът за произнасяне на решение, срокът за подготовка и т.н.).

На последно място, във връзка с продължителността им сроковете могат да бъдат в часове, дни, седмици, месеци и години и тази класификация също е предвидена в член 181 от Гражданския процесуален кодекс. Освен това съществуват особени случаи, в които законът не предвижда конкретно определен срок (часове, дни и т.н.), а определен момент за извършване на процесуалното действие (например, възражение срещу изпълнение, което може да бъде внесено до последното изпълнително действие), или съдържа разпоредби, указващи, че действието трябва да се извърши „незабавно“ или „възможно най-скоро“, или „спешно“.

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

Съгласно румънското законодателство неработни дни са всички съботи и недели, които се добавят към националните празници (Национален празник — 1 декември, ден на труда — 1 май), в допълнение към важните религиозни празници (Коледа — 25 и 26 декември, Великден — два дни и Петдесетница — един ден в зависимост от календара, Успение Богородично — 15 август, Свети Андрей — 30 ноември), Нова година — 1 и 2 януари.

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

Правилата, приложими за сроковете, са правилата, установени в членове 180—186 от Гражданския процесуален кодекс.

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

Всеки срок има начален момент и краен момент, като продължителността е между тях.

По отношение на началния момент член 184, алинея 1 от Гражданския процесуален кодекс предвижда, че сроковете започват да текат от датата на връчване на процесуалните документи, освен ако в закона не е предвидено друго.

Съществуват обаче и случаи, в които връчването на процесуалния документ, определено като начален момент за сроковете, може да бъде заменено с равностойни процесуални действия (случаи на равностойност). По този начин връчването на процесуалния документ, от който започва да тече срокът, се заменя в някои случаи с други процедури, които са начален момент за срока (например искане за връчване на процесуалните документи на противната страна, подаване на жалба или връчване на изпълнителния лист).

Чрез дерогация от общото правило има и случаи, в които сроковете започват да текат от други моменти, различни от връчването, а именно от постановяването на решение (установяващо изтичането на давностен срок, допълващо съдебното решение); от признаването на доказателствата (за представяне на исканите суми или списък на свидетелите — пет дни), от публикуването на определени документи (за реклама за продажба на сграда — пет дни).

Що се отнася до крайния момент, той се определя като момента, в който е постигнат ефектът от срока; това е краят на възможността за извършване на действието, за което е определен срок (за императивните срокове), или напротив, определя/отбелязва момента, в който възниква правото на извършване на определени процесуални действия (за забранителните срокове).

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Между началния момент и крайния момент сроковете текат без прекъсване, по принцип без възможност за прекъсване или спиране. Въпреки това възпрепятстване поради обстоятелство, което е извън волята на страната (посочено в член 186 от Гражданския процесуален кодекс), е причина за прекъсване на процесуалните срокове. Към този случай са добавени други специални обстоятелства: (например, прекъсването на срока за обжалване — член 469 от Гражданския процесуален кодекс). В същото време законът предвижда, че процесуалните срокове могат да бъдат спрени (както в случая с давностния срок — член 418 от Гражданския процесуален кодекс). Ако срокът бъде прекъснат съгласно член 186 от Гражданския процесуален кодекс, след отстраняване на пречката започва да тече установен срок от 15 дни, независимо от продължителността на прекъснатия срок. В случай на спиране срокът продължава да тече от момента, в който това спиране е прекратено, а времето, което е изтекло преди спирането на срока, също се добавя към него.

Съгласно член 183 от Гражданския процесуален кодекс процесуален документ, представен в законоустановения срок с препоръчано писмо, подадено в пощенски клон или в експресна куриерска служба, или до специализирана съобщителна служба, се счита за представен в срок. Документ, представен от заинтересованата страна в законоустановения срок във военно поделение или в администрацията на мястото на задържане на тази страна, също се счита за представен в срок. Разписката от пощенския клон и регистрацията в или заверката от експресната куриерска служба, специализираната съобщителна служба, военното поделение или администрацията на мястото на задържане на заинтересованата страна, според случая, върху представения документ представляват доказателство за датата, на която тази заинтересована страна е започнала действието.

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Съгласно член 181 от Гражданския процесуален кодекс сроковете, изразени в дни, се изчисляват според системата на изключване, т.е. според свободните дни, като нито денят, в който започва да тече срокът — *dies a quo* (денят, от който), нито денят, в който той завършва — *dies ad quem* (денят, до който) се взема под внимание и приложимите правила са посочените във връзка с началния момент, както е обяснено в раздел 4. Сроковете, изразени в дни, винаги се изчисляват в пълни дни, обаче документът може да бъде представен единствено в работното време на службите на съда. Този недостатък обаче може да бъде отстранен чрез изпращане на процесуалния документ по пощата, като пощенският служител посочи датата и средствата за ефективна комуникация на получателя. Вижте също отговора на въпрос 4.

7 Когато срокът се брои в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

Например ако дадено лице трябва да извърши действие или му бъде връчен документ в понеделник, 4 април 2005 г., и от него бъде поискано да даде отговор в срок от 14 дни от връчването, това означава, че съответното лице трябва да отговори преди:

- i. понеделник, 18 април (календарни дни) или
- ii. петък, 22 април (работни дни)?

Правилният отговор е, че посоченият брой дни включва календарните дни. Съответното лице трябва да предприеме действие до и включително 18 април.

8 А когато този срок се брои в седмици, месеци или години?

Съгласно член 182 от Гражданския процесуален кодекс сроковете, изразени в години, месеци или седмици, завършват в деня на годината, месеца или седмицата, съответстващи на началния им ден.

Срок, който е започнал на 29-о, 30-о или 31-во число на месеца и приключва в месец, в който няма такъв ден, се счита за приключил на предишния ден на месеца.

Срок, който изтича на законоустановен празничен ден или когато обслужването е спряно, се продължава до края на първия следващ работен ден.

9 Кога изтича срокът, ако се брои в седмици, месеци или години?

Срок, изразен в седмици, месеци или години, изтича на съответния ден от последната седмица или месец или от последната година. Ако в последния месец няма ден, съответстващ на деня, в който е започнал да тече срокът, срокът изтича в последния ден на този месец. Когато последният ден от даден срок е неработен ден, срокът се удължава до първия следващ работен ден.

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Да, когато последният ден от даден срок е неработен ден, срокът се удължава до първия следващ работен ден.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Член 184 от Гражданския процесуален кодекс посочва, че процесуалният срок се прекъсва и нов срок започва да тече от новото връчване в следните случаи:

когато някоя от страните е починала; в този случай на наследника се връчва нов документ на последното местоживееие на починалата страна, без да се посочва името и положението на всеки наследник;

когато представителят на някоя от страните е починал; в този случай на съответната страна се връчва нов документ.

Процедурният срок не започва да тече и, ако вече е започнал да тече, се прекъсва по отношение на страната, която не е дееспособна или е с ограничена дееспособност, докато не бъде назначено лице, което да представлява или подпомага тази страна, където е уместно.

12 Какви са сроковете за обжалване?

Да, установени са специални срокове, отнасящи се до различните области на правото. Общият срок за обжалване и второ обжалване е 30 дни според Гражданския процесуален кодекс. В някои случаи (специални производства), например в случай на разпореждане на председателя, срокът за обжалване е пет дни и е по-кратък от срока за подаване на жалба по общия закон.

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

Отговорът е положителен, с други думи, в определени изключителни случаи законът позволява на съдията да удължи срока (например с пет дни по реда на членове 469 и 490 от Гражданския процесуален кодекс — съответно за обжалване и второ обжалване) или да го съкрати (например по реда на член 159 от Гражданския процесуален кодекс във връзка със срока за връчване на призовка пет дни преди датата на съдебното заседание).

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

Съгласно член 1087 от Гражданския процесуален кодекс, в международните граждански производства съдът прилага румънското процесуално право при спазване на изрично противоположните разпоредби. Вижте също отговорите на въпроси 5, 11 и 16.

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Както беше посочено по-горе, неспазването на абсолютен срок в крайна сметка влияе върху действителността на процесуалните действия, докато неспазването на относителен срок, макар и да не води непременно до обезсилване на процесуалните действия, може да доведе до налагането на дисциплинарни или финансови санкции на виновните лица (срокът за произнасяне на решение, срокът за подготовка и т.н.).

Неспазването на процесуални срокове може да доведе до налагане на различни санкции, както следва:

нищожност на процесуалното действие (процесуалния документ);
лишаване от срока, предвиден за извършване на процесуалното действие;
изтичане на валидността на подаденото пред съда искане;
изтичане на давността срок за правото на принудително изпълнение;
финансови санкции;
дисциплинарни санкции;

задължение за повторно извършване или за изменение на документ без каквито и да било правни формалности;

задължение за предоставяне на обезщетение на увреденото лице за нарушение на процедурните формалности.

Член 185 от Гражданския процесуален кодекс предвижда, че когато дадено процесуално право трябва да бъде упражнено в определен срок, неспазването на това задължение води до лишаване от правото, освен когато законът предвижда друго. Процесуално действие, извършено след изтичането на срока, е нищожно. Когато законът предвижда прекратяване на процесуално действие в определен срок, действие, извършено преди изтичането на срока, може да бъде отменено по искане на заинтересованата страна.

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Член 186 от Гражданския процесуален кодекс гласи, че страната, която е пропуснала процесуален срок, получава нов срок, ако докаже, че закъснението е надлежно обосновано. Съответната страна трябва да извърши процесуалното действие в рамките на не повече от 15 дни от датата на преустановяване на прекратяването и в същия момент да поиска да ѝ бъде даден нов срок. Ако страната иска правни средства за защита, този срок е същият като предвидения при подаване на жалба. Молбата за нов срок се разглежда от компетентния съд, който разглежда молбата относно неупражненото в срок право. Когато страната има вина, не са на разположение правни средства за защита.

Последна актуализация: 27/06/2018

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Срокове на процедура - Словакия

1 Какви видове срокове съществуват в рамките на гражданските производства?

- а) Законоустановени — продължителността им се определя в закон,
- б) определени от съда — съдът може да продължи даден срок по искане на засегнатата страна.

2 Списък на неработните дни в съответствие с Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 от 3 юни 1971 г.

Неработните дни са дните, предназначени за почивка на работниците през седмицата, и официалните празници:

- а) неработни дни в Словашката република: 6 януари, Велики петък, Великден, Светли понеделник, 1 май, 8 май, 15 септември, 1 ноември, 24 декември, 25 декември, 26 декември,
- б) официални празници в Словашката република: 1 януари, 5 юли, 29 август, 1 септември, 17 ноември.

3 Какви са общите правила, приложими за сроковете по различните граждански производства?

- а) Съгласно Закон № 160/2015, Граждански процесуален кодекс (*zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok*) (наричан по-нататък „ГПК“), и при липса на разпоредби за противното, срокът за изпълнение на дадено действие се определя от съд. Денят, в който е настъпило събитието, определящо началото на срока, не се включва в изчисляването на срок, определен в дни.
- б) Даден срок не тече по отношение на лице, което е изгубило способността си да бъде страна по производството или способността си да се явява пред съд (член 119 от ГПК).
- в) Ако нова страна, законен представител или попечител на страна се присъедини към производството, по отношение на тях текат нови срокове от момента на присъединяването им към производството (член 120 от ГПК).
- г) Даден срок е спазен, ако съответното действие бъде изпълнено в съда или становище бъде представено на орган, който е длъжен да го предаде, в последния ден от периода (член 121, параграф 5 от ГПК).

4 Когато дадено действие или формалност трябва да се извърши в определен срок, от кой момент започва да тече този срок?

Срокът започва да тече от деня, следващ деня, в който е настъпило събитието, определящо началото на срока.

5 Възможно ли е начинът на предаване или връчване на документите (лично връчване чрез връчител или по пощата) да се отрази или да промени началния момент, от който тече срокът?

Не.

6 Ако срокът започва да тече от настъпването на дадено събитие, денят на настъпване на събитието включва ли се в срока?

Не.

7 Когато срокът се брои в дни, посоченият брой дни до календарни дни ли се отнася или до работни дни?

При изчисляването на срокове се използват календарни дни.

8 А когато този срок се брои в седмици, месеци или години?

Сроковете, определени в седмици, месеци и години, също се изчисляват в календарни дни.

9 Кога изтича срокът, ако се брои в седмици, месеци или години?

Срокове, определени в седмици, месеци или години, изтичат в края на деня, обозначен със същото число като деня на събитието, определящо началото на срока, а ако в месеца няма такъв ден — в последния ден на месеца. Ако срокът изтича в събота, неделя или на празник, последният ден на периода е следващият работен ден (член 121 от ГПК).

10 Ако срокът изтича в събота, неделя, неработен ден или на официален празник, той удължава ли се до първия следващ работен ден?

Да.

11 Съществуват ли обстоятелства, при които сроковете се удължават? При какви условия може да се ползва такова удължаване на срока?

Ако в закона не е посочен краен срок за изпълнението на дадено действие, този срок се определя от съд, ако е необходимо. Съдът може и да удължи определен от него срок (член 118, параграф 2 от ГПК).

12 Какви са сроковете за обжалване?

Жалба се внася в 15-дневен срок от връчването на решение в съда, до който е отправена (член 362 от ГПК).

13 Съдилищата могат ли да изменят сроковете, по-специално сроковете за явяване пред съда или да определят специална дата за явяване пред съда?

Да, но единствено срокове, отнасящи се до разпит за информативни цели.

14 Ако на страна, пребиваваща на място, където би се ползвала от удължаване на срока, бъде връчен акт на друго място, където пребиваващите лица, не се ползват от такова удължаване на срока, губи ли страната правото си да се ползва от това предимство?

15 Какви са последиците при неспазване на сроковете?

Последицата при неспазване на срок е пропускане на крайния срок

16 При изтичане на срока с какви правни средства за защита разполагат пропусналите срока лица, т.е. неизправните страни?

Съдът може да прости пропускането на краен срок, ако това пропускане се дължи на това, че страна или нейният представител е имал уважителна причина, която е довела до неспособността му да извърши действие, което е имал право да извърши. Молба трябва да бъде подадена в рамките на 15 дни от преустановяването на препятствието и пропуснатото действие трябва да бъде извършено по това време (член 122 от ГПК). Съдът решава по своя преценка дали причината, поради която страната или нейният представител е пропуснал законоустановения срок, е уважителна.

Последна актуализация: 14/01/2019

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.